

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, faks. (8 5) 268 5187, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Teisėjų tarybai

2018-08-28

Nr. 4R-1303-(1.17)

DĖL TEISĖJŲ TARYBOS NUTARIMO PROJEKTO PATEIKIMO

Teikiame Nacionalinės teismų administracijos (toliau – Administracija) parengtą Teisėjų tarybos nutarimo „Dėl Asmens duomenų tvarkymo teismuose taisyklių patvirtinimo“ projektą (toliau – Projektas) ir su juo susijusius lydimuosius dokumentus. Projektas buvo teiktas derinti Teisėjų tarybos Teisės aktų projektų rengimo ir Teismų administravimo komitetams, Lietuvos Respublikos teismams ir Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai.

Projektas parengtas įgyvendinant 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL 2016 L 119, p. 1) (toliau – Reglamentas (ES) 2016/679) bei vykdant Teisėjų tarybos 2018 m. gegužės 25 d. protokolinį nutarimą.

Projekto tikslas – reglamentuoti asmens duomenų tvarkymą Lietuvos Respublikos bendrosios kompetencijos ir specializuotuose teismuose, nustatyti pagrindines asmens duomenų tvarkymo, duomenų subjekto teisių įgyvendinimo ir duomenų apsaugos technines bei organizacines priemones, siekiant užtikrinti Reglamento (ES) 2016/679, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo, proceso įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų tvarkymą ir apsaugą, laikymąsi ir įgyvendinimą.

Projektui aptarti Administracijoje 2018 m. rugpjūčio 27 d. vyko susitikimas, kuriame dalyvauti ir savo išvalgomis bei pasiūlymais pasidalinti buvo kviečiami Teisėjų tarybos nariai. Susitikimo metu buvo aptarti Teisėjų tarybos narių, dalyvavusių susitikime, iškelti klausimai, susiję su asmens duomenų tvarkymu teismuose (asmens duomenų valdytojai ir tvarkytojai, techninių ir organizacinių duomenų apsaugos priemonių įgyvendinimas teismuose, asmens duomenų tvarkymo teismams vykdant teisingumą (teisminius įgaliojimus) ypatumai ir informacijos, kuri duomenų subjektui galėtų būti teikiama telefonu, apimtis).

Pagal susitikimo metu aptartus klausimus Projektas papildytas nuostatomis, nustatančiomis, kad *kai asmens duomenys teismuose tvarkomi teisingumo (teisminių įgaliojimų) vykdymo tikslais, asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis proceso įstatymais ir šios Taisyklės taikomos tiek, kiek proceso įstatymuose nenustatyta kitaip* (1 punktas), kad *šiose Taisyklėse nurodytus asmens duomenis teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka gali tvarkyti ir kiti subjektai (asmens duomenų valdytojai ir tvarkytojai)* (3 punktas) ir kad duomenų subjektui į teismą kreipusis žodžiu elektroninėmis priemonėmis (telefonu ar garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo ir įrašymo priemonėmis), tuo atveju, jei pokalbio metu galima įsitikinti duomenų subjekto tapatybe (pavyzdžiui, duomenų subjektas nurodo savo vardą, pavardę, asmens kodą, bylos numerį ir (ar) dokumento registravimo teisme datą ir (ar) numerį ir pan.), duomenų subjektui gali būti suteikta papildoma, su šių Taisyklių 28.2 papunktyje nurodytos teisės (susipažinti su duomenimis) įgyvendinimu susijusi, informacija (36 punktas).

LIETUVOS
TEISMAI

Patvirtintas Teisėjų tarybos nutarimas „Dėl Asmens duomenų tvarkymo teismuose taisyklių patvirtinimo“ skelbtinas Teisės aktų registre.

PRIDEDAMA:

1. Teisėjų tarybos nutarimo „Dėl Asmens duomenų tvarkymo teismuose taisyklių patvirtinimo“ projektas, 16 lapų.
2. Teisėjų tarybos nutarimo „Dėl Asmens duomenų tvarkymo teismuose taisyklių patvirtinimo“ projekto derinimo pažyma, 31 lapas.

Direktorė

Reda Molienė

TEISĖJŲ TARYBA
NUTARIMAS
DĖL ASMENS DUOMENŲ TVARKYMO TEISMUOSE TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2018 m.   d. Nr. 13P-   -(7.1.2)
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 120 straipsnio 17 punktu, Teisėjų taryba n u t a r i a:

1. Patvirtinti Asmens duomenų tvarkymo teismuose taisyklės (toliau – Taisyklės) (pridedama).

2. Paveisti teismų pirmininkams paskirti atsakingus asmenis, kurie su Taisyklėmis pasirašytinai supažindintų visus teismo teisėjus, teismo valstybės tarnautojus ir darbuotojus. dirbančius pagal darbo sutartis.

3. Pripažinti netekusiu galios Teisėjų tarybos 2007 m. kovo 16 d. nutarimą Nr. 13P-33 „Dėl pritarimo darbo grupės parengtam projektui“, su visais pakeitimais ir papildymais.

Pirmininkas

Sekretorius

ASMENS DUOMENŲ TVARKYMO TEISMUOSE TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Asmens duomenų tvarkymo teismuose taisyklių (toliau – Taisyklės) tikslas – reglamentuoti asmens duomenų tvarkymą Lietuvos Respublikos bendrosios kompetencijos ir specializuotuose teismuose (toliau – teismai), nustatyti pagrindines asmens duomenų tvarkymo, duomenų subjekto teisių įgyvendinimo ir duomenų apsaugos technines bei organizacines priemones, siekiant užtikrinti 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL 2016 L 119, p. 1) (toliau – Reglamentas (ES) 2016/679), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo, proceso įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų tvarkymą ir apsaugą, laikymąsi ir įgyvendinimą. Kai asmens duomenys teismuose tvarkomi teisingumo (teisminių įgaliojimų) vykdymo tikslais, asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis proceso įstatymais ir šios Taisyklės taikomos tiek, kiek proceso įstatymuose nenustatyta kitaip. Kai asmens duomenų tvarkymas yra būtinas teismams funkcijoms Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje nurodytais tikslais atlikti, šios Taisyklės taikomos tiek, kiek minėtame įstatyme nenustatyta kitaip.

2. Šios Taisyklės privalomos visiems teisėjams, teismų valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis (toliau – teismų darbuotojams), kurie tvarko teismuose esančius asmens duomenis ir (arba) eidami savo pareigas sužino arba gali sužinoti asmens duomenis.

3. Šiose Taisyklėse nurodytų asmens duomenų valdytojai ir tvarkytojai yra teismai, kurie užtikrina, kad asmens duomenys teismuose būtų tvarkomi laikantis Reglamente (ES) 2016/679, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytų asmens duomenų tvarkymo reikalavimų. Šiose Taisyklėse nurodytus asmens duomenis teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka gali tvarkyti ir kiti subjektai (asmens duomenų valdytojai ir tvarkytojai).

4. Teismai, kaip asmens duomenų valdytojai, atlikdami Lietuvos Respublikos Konstitucijoje, Lietuvos Respublikos teismų įstatyme, proceso įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas, turi teisę gauti iš teismų savivaldos institucijų ir komisijų, kitų valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų, organizacijų ir trečiųjų asmenų informaciją teismų kompetencijai priskirtais klausimais ir teisės aktų nustatyta tvarka tvarkyti asmens duomenis.

5. Teismai tvarko duomenų tvarkymo veiklos, už kurią jie atsako, įrašus, t. y. pildo Duomenų tvarkymo veiklos įrašų žurnalą, kurio pavyzdinė forma nustatyta šių Taisyklių 1 priede.

6. Teismų sistemai skiriamas vienas duomenų apsaugos pareigūnas, kuris vykdo jam pagal Reglamentą (ES) 2016/679 pavestas užduotis. Duomenų apsaugos pareigūnas skiriamas Nacionalinės teismų administracijos direktoriaus įsakymu.

7. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Reglamente (ES) 2016/679 ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

II SKYRIUS

TEISMŲ TVARKOMI ASMENS DUOMENYS IR JŲ TVARKYMO TIKSLAI

8. Teismų tvarkomi asmens duomenys ir jų tvarkymo tikslai:

8.1. teisingumo (teisminių įgaliojimų) vykdymo tikslais gali būti tvarkomi byloje dalyvaujančių asmenų ir kitų proceso dalyvių bei taikinamojo tarpininkavimo (mediacijos) dalyvių, teisėjų asmens duomenys, taip pat kitų asmenų (ne proceso dalyvių) asmens duomenys (pateikiami proceso dalyvių procesiniuose dokumentuose, liudytojų parodymuose ir pan.): vardas (vardai), pavardė (pavardės), asmens kodas, gimimo data, gyvenamoji vieta ir adresas korespondencijai, fizinio asmens tapatybę patvirtinančio dokumento duomenys, telefono numeris, elektroninio pašto adresas, išsilavinimas, užimtumas, profesija, lytis, pilietybė, etninė kilmė ir kiti asmens duomenys, gaunami proceso įstatymuose ir kituose teismo procesą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyta tvarka ir pagrindais, kai pagal teisės aktus tokie asmens duomenys yra reikalingi vykdyti procesinę veiklą. Elektroniniu būdu teismuose nagrinėjamų ir išnagrinėtų bylų duomenys tvarkomi Lietuvos teismų informacinėje sistemoje (toliau – LITEKO) ir jų atžvilgiu šios Taisyklės taikomos tiek, kiek to nereglamentuoja LITEKO reglamentuojantys teisės aktai;

8.2. išnagrinėtų bylų parengimo ir pateikimo susipažinti organizavimo tikslais išnagrinėtų bylų medžiagoje esantys asmens duomenys tvarkomi susipažinimą su teismuose išnagrinėtų bylų medžiaga reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyta tvarka;

8.3. neprocesinių skundų, prašymų ir pranešimų nagrinėjimo, vidaus administravimo (dokumentų valdymo) tikslais gali būti tvarkomi asmenų, pateikusių teismui neprocesinį skundą, prašymą ar pranešimą, ir kitų asmenų asmens duomenys (pateikiami skunde, prašyme ar pranešime): vardas (vardai), pavardė (pavardės), asmens kodas, adresas, telefono numeris, elektroninio pašto adresas, skundo, prašymo ar pranešimo data ir numeris (registravimo teisme data ir numeris), skunde, prašyme ar pranešime nurodyta informacija (įskaitant ir specialių kategorijų asmens duomenis), skundo, prašymo ar pranešimo nagrinėjimo rezultatas, teismo atsakymo data ir numeris, skundo, prašymo ar pranešimo nagrinėjimo metu gauta informacija;

8.4. informacijos apie teismo veiklą ir bylas teikimo visuomenės informavimo tikslu teismo turimi ir bylų medžiagoje esantys asmens duomenys, taip pat teismo darbuotojų, teismo organizuojamų renginių dalyvių, visuomenės informavimo priemonių atstovų, teismo svečių ir kitų lankytojų asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis informacijos apie teismų veiklą ir bylas teikimą visuomenei reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyta tvarka;

8.5. vidaus administravimo (personalo valdymo, dokumentų valdymo, materialinių ir finansinių išteklių naudojimo) tikslu gali būti tvarkomi teismo esamų ir buvusių darbuotojų asmens duomenys: vardas (vardai), pavardė (pavardės), asmens kodas, gimimo data, asmens socialinio draudimo pažymėjimo numeris, pilietybė, adresas, telefono numeris, elektroninio pašto adresas, gyvenimo ir darbinės veiklos aprašymo duomenys ir juose nurodytus faktus pagrindžiantys dokumentai (diplomai, atestatai, pažymėjimai, pažymos ir kt.), šeiminių padėtis, pareigos, duomenys apie priėmimą (perkėlimą) į pareigas, atleidimą iš pareigų, tarnybos Lietuvos valstybei stažą, duomenys apie darbo tam tikroje srityje stažą, duomenys apie išsilavinimą ir kvalifikaciją, duomenys apie mokymą, duomenys apie atostogas, duomenys apie darbo užmokestį, išeitines išmokas, kompensacijas, pašalpas, informacija apie dirbtą darbo laiką, informacija apie skatinimus ir nuobaudas, informacija apie atliktus darbus ir užduotis, duomenys apie veiklos vertinimą, viešų ir privačių interesų deklaravimo duomenys, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento duomenys, dokumentų registracijos data ir numeris, specialių kategorijų asmens duomenys, susiję su sveikata, bei kiti asmens duomenys, kuriuos pateikia pats asmuo, kuriuos teismas gauna pagal teisės aktus vykdydamas atitinkamą vidaus administravimo veiklą ir (arba) kuriuos tvarkyti teismą įpareigoja įstatymai ir (arba) kiti teisės aktai;

8.6. vidaus administravimo (personalo valdymo, dokumentų valdymo) tikslu gali būti tvarkomi pretendentų į teismo darbuotojus asmens duomenys: vardas (vardai), pavardė (pavardės), asmens kodas, gimimo data, pilietybė, adresas, telefono numeris, elektroninio pašto adresas, pareigos, į kurias pretenduojama, gyvenimo ir darbinės veiklos aprašymo duomenys ir juose

nurodytus faktus pagrindžiantys dokumentai (diplomai, atestatai, pažymėjimai, pažymos ir kt.), duomenys apie išsilavinimą ir kvalifikaciją, pokalbio su pretendentu į valstybės tarnautojo pareigas skaitmeninis garso įrašas, dokumentų registracijos data ir numeris bei kiti asmens duomenys, kuriuos pateikia pats asmuo, kuriuos teismas gauna pagal teisės aktus vykdydamas atitinkamą vidaus administravimo veiklą ir (arba) kuriuos tvarkyti teismą įpareigoja įstatymai ir (arba) kiti teisės aktai;

8.7. viešosios tvarkos, teismo darbuotojų ir kitų asmenų, kurie lankosi teisme, bei jų ir teismo turto saugumo užtikrinimo tikslu gali būti tvarkomi vaizdo duomenys (vykdomas vaizdo stebėjimas). Vaizdo duomenys teisme tvarkomi teismo patvirtintose vaizdo duomenų tvarkymo teisme taisyklėse nustatyta tvarka;

8.8. duomenų ir informacijos apsaugos nuo neleistinos prieigos, teismo darbuotojų ir jų bei teismo turto saugumo užtikrinimo tikslu gali būti vykdoma teismo darbuotojų įeigos kontrolė ir gali būti tvarkomi teismo darbuotojų asmens duomenys: vardas (vardai), pavardė (pavardės), įėjimo ir išėjimo iš teismo patalpų data ir laikas;

8.9. viešųjų pirkimų procedūrų organizavimo ir vykdymo tikslais gali būti tvarkomi tiekėjų (fizinių asmenų) asmens duomenys: vardas (vardai), pavardė (pavardės), asmens kodas, išsilavinimas, darbovietė, pareigos, adresas, telefono numeris, elektroninio pašto adresas bei kiti asmens duomenys, kuriuos pateikia pats asmuo, kuriuos teismas gauna pagal teisės aktus vykdydamas atitinkamą vidaus administravimo veiklą ir (arba) kuriuos tvarkyti teismą įpareigoja įstatymai ir (arba) kiti teisės aktai;

8.10. prekių, darbų, paslaugų sutarčių su tiekėjais vykdymo tikslu gali būti tvarkomi tiekėjų (fizinių asmenų) asmens duomenys: vardas (vardai), pavardė (pavardės), asmens kodas, adresas, telefono numeris, elektroninio pašto adresas, banko sąskaitos numeris bei kiti asmens duomenys, kuriuos pateikia pats asmuo, kuriuos teismas gauna pagal teisės aktus vykdydamas atitinkamą vidaus administravimo veiklą ir (arba) kuriuos tvarkyti teismą įpareigoja įstatymai ir (arba) kiti teisės aktai;

8.11. mokėjimų fiziniams asmenims vykdymo, įmokėtų lėšų apskaitos, teikiamų paslaugų administravimo tikslais gali būti tvarkomi byloje dalyvaujančių asmenų ir kitų proceso dalyvių bei jų nurodytų lėšų gavėjų, mokėjimus atlikusių fizinių asmenų asmens duomenys: vardas (vardai), pavardė (pavardės), asmens kodas, banko sąskaitos numeris bei kiti asmens duomenys, kuriuos pateikia pats asmuo, kuriuos teismas gauna pagal teisės aktus vykdydamas atitinkamą vidaus administravimo veiklą ir (arba) kuriuos tvarkyti teismą įpareigoja įstatymai ir (arba) kiti teisės aktai;

8.12. telefonu teikiamos informacijos kokybės užtikrinimo tikslu gali būti tvarkomi skambinančiojo asmens duomenys, t. y. pokalbio metu pateikta informacija.

III SKYRIUS PAGRINDINIAI ASMENS DUOMENŲ TVARKYMO IR APSAUGOS REIKALAVIMAI

9. Teismų darbuotojai, atlikdami savo funkcijas ir tvarkydami asmens duomenis, privalo laikytis pagrindinių asmens duomenų tvarkymo reikalavimų:

9.1. asmens duomenys renkami šių Taisyklių 8 punkte apibrėžtais tikslais ir tvarkomi su šiais tikslais suderintais būdais;

9.2. asmens duomenys duomenų subjekto atžvilgiu tvarkomi teisėtu, sąžiningu ir skaidriu būdu;

9.3. asmens duomenys turi būti tikslūs ir, jei reikia dėl asmens duomenų tvarkymo, nuolat atnaujinami; netikslūs ar neišsamūs duomenys turi būti ištaisyti, papildyti, ištrinti (sunaikinti) arba sustabdytas jų tvarkymas;

9.4. asmens duomenys turi būti adekvatūs, tinkami ir tik tokie, kurių reikia siekiant tikslų, dėl kurių jie tvarkomi;

9.5. asmens duomenys turi būti laikomi (saugomi) tokia forma, kad duomenų subjektų tapatybę būtų galima nustatyti ne ilgiau, negu to reikia tiems tikslams, dėl kurių šie duomenys buvo surinkti ir tvarkomi;

9.6. asmens duomenys turi būti tvarkomi tokiu būdu, kad taikant atitinkamas technines ir organizacines priemones būtų užtikrintas tinkamas asmens duomenų saugumas, įskaitant apsaugą nuo duomenų tvarkymo be leidimo arba neteisėto duomenų tvarkymo ir nuo netyčinio praradimo, sunaikinimo ar sugadinimo;

9.7. asmens duomenys tvarkomi pagal Reglamente (ES) 2016/679, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme ir kituose atitinkamą veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytus asmens duomenų tvarkymo reikalavimus.

10. Asmens duomenys teismuose renkami tik teisės aktų nustatyta tvarka, juos gaunant tiesiogiai iš duomenų subjekto, gaunant iš kitų asmenų teisės aktų nustatyta tvarka ir pagrindais, taip pat oficialiai užklausiama reikalingą informaciją tvarkančių ir turinčių teisę ją teikti subjektų pagal prašymą (vienkartinio asmens duomenų rinkimo atveju) arba pagal asmens duomenų teikimo sutartį (daugkartinio asmens duomenų rinkimo atveju).

11. Asmens duomenų saugojimo terminus ir veiksmus, kurie atliekami pasibaigus šiam terminui, nustato teisės aktai, reglamentuojantys atitinkamų asmens duomenų tvarkymą. Asmens duomenys saugomi ne ilgiau, negu to reikalauja duomenų tvarkymo tikslai. Asmens duomenys, esantys dokumentuose, yra saugomi teisės aktų, reglamentuojančių šių dokumentų saugojimą, nustatyta tvarka ir terminais. Elektroninės informacijos (duomenų) atsarginės kopijos saugomos informacinės sistemos valdytojo tvirtinamuose informacinės sistemos saugos nuostatuose nustatyta tvarka ir terminais. Vaizdo duomenys saugomi teismo patvirtintose vaizdo duomenų tvarkymo teisme taisyklėse nustatytais terminais. Kai asmens duomenys nebereikalingi jų tvarkymo tikslams, jie yra sunaikinami, išskyrus tuos, kurie įstatymų nustatytais atvejais turi būti perduoti valstybės archyvams.

12. Teismai užtikrina, kad visa reikalinga informacija, susijusi su duomenų tvarkymu, duomenų subjektui būtų pateikiama aiškiai ir suprantamai.

13. Teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka teismai teikia jų tvarkomus asmens duomenis valstybės registrų ir valstybės informacinių sistemų valdytojams ir (arba) tvarkytojams, valstybės ir savivaldybių institucijoms, įstaigoms, organizacijoms ir kitiems asmenims, kuriems asmens duomenis teikti teismus įpareigoja įstatymai ar kiti teisės aktai arba kuriems teismai, teisės aktų nustatyta tvarka vykdydami savo funkcijas, teikia asmens duomenis, taip pat pagal duomenų gavėjų prašymus (vienkartinio teikimo atveju) arba teismų ir duomenų gavėjų sudarytas asmens duomenų teikimo sutartis (daugkartinio teikimo atveju). Sutartyje turi būti nurodytas asmens duomenų naudojimo tikslas, teikimo ir gavimo teisinis pagrindas, sąlygos, tvarka ir teikiamų asmens duomenų apimtis. Prašyme turi būti nurodytas asmens duomenų naudojimo tikslas, teikimo bei gavimo teisinis pagrindas ir prašomų pateikti asmens duomenų apimtis. Kai asmens duomenys tvarkomi automatinio būdu ir taikomos tinkamos duomenų saugumą užtikrinančios priemonės, teikiant asmens duomenis pagal teismo ir duomenų gavėjo sudarytą asmens duomenų teikimo sutartį, prioritetą turi būti teikiamas automatiniam duomenų teikimui, o teikiant asmens duomenis pagal duomenų gavėjo prašymą, – duomenų teikimui elektroninėmis priemonėmis.

IV SKYRIUS

SPECIALIEJI ASMENS DUOMENŲ TVARKYMO TEISMUOSE

REIKALAVIMAI

14. Teismai įgyvendina šiose Taisyklėse nurodytas organizacines ir technines asmens duomenų saugumo priemones, skirtas užtikrinti tinkamą asmens duomenų saugumą, taip pat apsaugą nuo duomenų tvarkymo be leidimo arba neteisėto duomenų tvarkymo ir nuo netyčinio praradimo, sunaikinimo ar sugadinimo.

15. Pasikeitus duomenų subjektų asmens duomenims ir duomenų subjektams apie tai raštu informavus teisną, toks duomenų subjekto raštas įdedamas į bylą, o automatinėse duomenų rinkmenose ir duomenų bazėse duomenys atnaujinami.

16. Personalo, finansų, buhalterinės apskaitos ir atskaitomybės bylos, taip pat kitos archyvinės bylos ir atitinkamos elektroninės bylos, keičiantis atitinkamus dokumentus ir bylas tvarkantiems teismų darbuotojams ar jų įgaliojimams, perduodamos naujai priimtam ir asmens duomenis tvarkyti paskirtam teismo darbuotojui perdavimo-priėmimo aktu.

17. Naikinant dokumentus, kurių saugojimo terminas yra pasibaigęs, teismo dokumentai, kuriuose nurodomi asmens duomenys, bei jų kopijos turi būti sunaikinti taip, kad šių dokumentų nebūtų galima atkurti ir atpažinti jų turinio.

18. Duomenų subjektų pateikti dokumentai bei jų kopijos, finansavimo, buhalterinės apskaitos ir atskaitomybės, archyvinės ar kitos bylos, kuriose yra asmens duomenų, saugomos rakinamose spintose, seifuose arba patalpose. Dokumentai, kuriuose yra asmens duomenų, neturi būti laikomi taip, kad neturintys teisės asmenys nekludomai galėtų su jais susipažinti.

19. Archyviniam saugojimui perduoti dokumentai (bylos) iki perdavimo valstybės archyvams saugomos teismo archyve dokumentų saugykloje.

20. Vietinio tinklo, t. y. uždaro teismo tinklo, kuriame visi tinklo informaciniai resursai yra laikomi ir tvarkomi centralizuotai, tarnybiniame stotyje (serveryje), o naudojami lokaliai per vartotojų asmeninius kompiuterius (klientus, kurie gali dalintis pagrindiniais tinklo ištekliais (išorinės atmintinės talpa, spausdintuvais ir kt.), su kitais tinklo vartotojais), sritys, kuriose yra saugomi asmens duomenys, privalo būti apsaugotos prieigos prie asmens duomenų slaptažodžiais arba turi būti apribotos prieigos teisės prie jų. Prieigos prie asmens duomenų teisės suteikiamos ir redaguojamos, slaptažodžiai suteikiami, keičiami ir naikinami duomenų valdytojo nustatyta tvarka.

21. Teismo interneto svetainėje turi būti maksimaliai apribotos galimybės viešai veikiančioms interneto paieškos sistemoms bei paieškos variklių robotams kopijuoti teismo svetainėje esančią informaciją ir maksimaliai apribota galimybė šioms sistemoms ir robotams surasti ankščiau skelbtos, bet iš teismo interneto svetainės jau pašalintos, informacijos kopijų. Kompiuterinė įranga turi būti apsaugota nuo kenksmingos programinės įrangos (antivirusinių programų įdiegimas, atnaujinimas ir pan.). Asmens duomenų tvarkymo keliamos rizikos vertinimo atlikimo tvarka ir saugumo pažeidimų valdymas, reagavimo į šiuos pažeidimus veiksmai, duomenų atsarginių kopijų darymo, saugojimo ir duomenų atkūrimo iš atsarginių duomenų kopijų tvarka nustatoma informacinių sistemų valdytojo tvirtinamuose informacinės sistemos saugos nuostatuose bei kituose saugos politiką įgyvendinančiuose teisės aktuose.

V SKYRIUS

REIKALAVIMAI ASMENIMS, TVARKANTIEMS ASMENS DUOMENIS

22. Prieiga prie asmens duomenų gali būti suteikta tik tam teismo darbuotojui, kuriam asmens duomenys yra reikalingi jo funkcijoms vykdyti.

23. Su asmens duomenimis galima atlikti tik tuos veiksmus, kuriems atlikti teismo darbuotojui yra suteiktos teisės.

24. Prieigos prie asmens duomenų teisės teismo darbuotojams suteikiamos, redaguojamos teismo nustatyta tvarka.

25. Teismo darbuotojas, tvarkantis duomenų subjektų asmens duomenis, privalo:

25.1. laikytis pagrindinių asmens duomenų tvarkymo reikalavimų ir saugumo reikalavimų, įtvirtintų Reglamente (ES) 2016/679, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme, šiose Taisyklėse ir kituose teisės aktuose;

25.2. laikytis konfidencialumo principo ir laikyti paslapyje bet kokią su asmens duomenimis susijusią informaciją, su kuria jis susipažino vykdydamas savo funkcijas, išskyrus, jeigu tokia informacija buvo vieša pagal galiojančių įstatymų ar kitų teisės aktų nuostatas. Pareiga saugoti asmens duomenų paslaptį galioja ir perėjus dirbti į kitas pareigas ar pasibaigus įgaliojimams, valstybės tarnybos ar darbo santykiams teisme;

25.3. laikytis šiose Taisyklėse nustatytų organizacinių ir techninių asmens duomenų saugumo priemonių, siekiant užkirsti kelią netyčiam ar neteisėtam tvarkomų asmens duomenų sunaikinimui, praradimui, pakeitimui, atskleidimui, taip pat bet kokiam kitam neteisėtam tvarkymui, saugoti dokumentus, duomenų rinkmenas bei duomenų bazėse saugomus duomenis ir vengti perteklinių jų kopijų darymo;

25.4. neatskleisti, neperduoti ir nesudaryti sąlygų bet kokiomis priemonėmis susipažinti su asmens duomenimis asmeniui, kuris nėra įgaliotas tvarkyti asmens duomenų;

25.5. nedelsiant pranešti teismo pirmininkui ar jo įgaliotam atsakingam asmeniui ir duomenų apsaugos pareigūnui apie bet kokią įtartiną situaciją, kuri gali kelti grėsmę teismo tvarkomų asmens duomenų saugumui;

25.6. laikytis kitų šiose Taisyklėse ir asmens duomenų apsaugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

26. Teismo darbuotojai, prieš pradėdami tvarkyti LITEKO duomenis, pasirašo pasižadėjimus laikytis LITEKO duomenų saugos reikalavimų, kurie saugomi teismo darbuotojų asmens bylose.

27. Teismo darbuotojas netenka teisės tvarkyti duomenų subjektų asmens duomenų, kai pasibaigia teismo darbuotojo įgaliojimai, valstybės tarnybos ar darbo santykiai su teismu, arba kai jam pavedama vykdyti su duomenų tvarkymu nesusijusias funkcijas.

VI SKYRIUS

DUOMENŲ SUBJEKTO TEISIŲ ĮGYVENDINIMO TVARKA

28. Duomenų subjektas turi šias teises:

28.1. gauti informaciją apie duomenų tvarkymą;

28.2. susipažinti su duomenimis;

28.3. reikalauti ištaisyti duomenis;

28.4. reikalauti ištrinti duomenis („teisė būti pamirštam“);

28.5. apriboti duomenų tvarkymą;

28.6. nesutikti su duomenų tvarkymu;

28.7. į duomenų perkeliamumą.

29. Teisė gauti informaciją apie duomenų tvarkymą:

29.1. Informacija apie teismo atliekamą duomenų subjekto asmens duomenų tvarkymą, nurodyta Reglamento (ES) 2016/679 13 ir 14 straipsniuose, pateikiama:

29.1.1. teismo interneto svetainėje;

29.1.2. informacinio pobūdžio lentelėse ir (arba) lipdukuose apie vaizdo stebėjimą teismo teritorijoje ir patalpose;

29.1.3. bendravimo su duomenų subjektu metu tokiu būdu, kokiu duomenų subjektas kreipiasi į teismą.

29.2. Informacija apie duomenų subjektų asmens duomenų tvarkymą pateikiama asmens duomenų gavimo metu.

29.3. Kai duomenų subjekto asmens duomenys renkami ne tiesiogiai iš duomenų subjekto, apie šio duomenų subjekto asmens duomenų tvarkymą informuojama:

29.3.1. per pagrįstą laikotarpį nuo asmens duomenų gavimo, bet ne vėliau kaip per vieną mėnesį, atsižvelgiant į konkrečias asmens duomenų tvarkymo aplinkybes;

29.3.2. jeigu asmens duomenys bus naudojami ryšiams su duomenų subjektu palaikyti – ne vėliau kaip pirmą kartą susisiekiant su tuo duomenų subjektu;

29.3.3. jeigu numatoma asmens duomenis atskleisti kitam duomenų gavėjui – ne vėliau kaip atskleidžiant duomenis pirmą kartą.

30. Teisė susipažinti su duomenimis:

30.1. Teismas, gavęs duomenų subjekto prašymą įgyvendinti teisę susipažinti su savo asmens duomenimis, turi pateikti:

30.1.1. informaciją, ar duomenų subjekto asmens duomenys tvarkomi ar ne;

30.1.2. su asmens duomenų tvarkymu susijusią informaciją, numatytą Reglamento (ES) 2016/679 15 straipsnio 1 ir 2 dalyse, jeigu duomenų subjekto asmens duomenys tvarkomi;

30.1.3. tvarkomų asmens duomenų kopiją.

30.2. Duomenų subjektas turi teisę prašyti, kad jam būtų pateikta tvarkomų asmens duomenų kopija ir kita forma, nei teismas pateikia, tačiau už tai gali būti imamas mokestis, apskaičiuotas pagal administracines išlaidas.

31. Teisė reikalauti ištaisyti duomenis:

31.1. Duomenų subjektas, vadovaudamasis Reglamento (ES) 2016/679 16 straipsniu, turi teisę reikalauti, kad bet kokie jo tvarkomi netikslūs asmens duomenys būtų ištaisyti, o neišsamūs papildyti.

31.2. Siekiant įsitikinti, kad tvarkomi duomenų subjekto asmens duomenys yra netikslūs ar neišsamūs, teismas gali duomenų subjekto paprašyti pateikti tai patvirtinančius įrodymus.

31.3. Jeigu duomenų subjekto asmens duomenys (ištaisyti pagal duomenų subjekto prašymą) buvo perduoti duomenų gavėjams, teismas šiuos duomenų gavėjus apie tai informuoja, nebent tai būtų neįmanoma ar pareikalautų neproporcingų pastangų. Duomenų subjektas turi teisę prašyti, kad jam būtų pateikta informacija apie tokius duomenų gavėjus.

32. Teisė reikalauti ištrinti duomenis („teisė būti pamirštam“):

32.1. Duomenų subjekto teisė ištrinti jo asmens duomenis („teisė būti pamirštam“) įgyvendinama Reglamento (ES) 2016/679 17 straipsnyje numatytais atvejais.

32.2. Duomenų subjekto teisė reikalauti ištrinti asmens duomenis („teisė būti pamirštam“) gali būti neįgyvendinta Reglamento (ES) 2016/679 17 straipsnio 3 dalyje numatytais atvejais.

32.3. Jeigu duomenų subjekto asmens duomenys (ištrinti pagal duomenų subjekto prašymą) buvo perduoti duomenų gavėjams, teismas šiuos duomenų gavėjus apie tai informuoja, nebent tai būtų neįmanoma ar pareikalautų neproporcingų pastangų. Duomenų subjektas turi teisę prašyti, kad jam būtų pateikta informacija apie tokius duomenų gavėjus.

33. Teisė apriboti duomenų tvarkymą:

33.1. Reglamento (ES) 2016/679 18 straipsnio 1 dalyje numatytais atvejais teismas privalo įgyvendinti duomenų subjekto teisę apriboti jo asmens duomenų tvarkymą.

33.2. Asmens duomenys, kurių tvarkymas apribotas, yra saugomi, o prieš tokio apribojimo panaikinimą duomenų subjektas yra informuojamas.

33.3. Jeigu duomenų subjekto asmens duomenys (kurių tvarkymas apribotas pagal duomenų subjekto prašymą) buvo perduoti duomenų gavėjams, teismas šiuos duomenų gavėjus apie tai informuoja, nebent tai būtų neįmanoma ar pareikalautų neproporcingų pastangų. Duomenų subjektas turi teisę prašyti, kad jam būtų pateikta informacija apie tokius duomenų gavėjus.

34. Teisė nesutikti su duomenų tvarkymu:

34.1. Duomenų subjektas, vadovaudamasis Reglamento (ES) 2016/679 21 straipsniu, turi teisę dėl su juo konkrečiu atveju susijusių priežasčių bet kuriuo metu nesutikti, kad teismas tvarkytų jo asmens duomenis tais atvejais, kai asmens duomenų tvarkymas vykdomas pagal Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnio 1 dalies e ir (arba) f punktus. Teisingumo (teisminių įgaliojimų) vykdymo tikslais, nurodytais šių Taisyklių 8.1 papunktyje, asmens duomenys tvarkomi pagal Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnio 1 dalies c punktą (tvarkyti duomenis būtina, kad būtų įvykdyta duomenų valdytojui taikoma teisinė prievolė) ir duomenų subjekto teisė nesutikti su asmens duomenų tvarkymu šiuo atveju negali būti įgyvendinama.

34.2. Duomenų subjektui išreiškus nesutikimą su asmens duomenų tvarkymu, toks tvarkymas atliekamas tik tuo atveju, jeigu motyvuotai nusprendžiama, kad priežastys, dėl kurių atliekamas asmens duomenų tvarkymas, yra viršesnės už duomenų subjekto interesus, teises ir laisves, arba jeigu asmens duomenys yra reikalingi pareikšti, vykdyti ar apginti teisinius reikalavimus.

35. Teisė į duomenų perkeliamumą:

35.1. Duomenų subjekto teisė į duomenų perkeliamumą, numatytą Reglamento (ES) 2016/679 20 straipsnyje, teismas įgyvendina tik dėl tų asmens duomenų, kurie tvarkomi

automatizuotomis priemonėmis remiantis duomenų subjekto sutikimu arba sutartimi, kurios šalis yra duomenų subjektas.

35.2. Duomenų subjektas teisės į duomenų perkeliamumą neturi tų asmens duomenų atžvilgiu, kurie tvarkomi neautomatiniu būdu susistemintose rinkmenose, pavyzdžiui, popierinėse bylose.

35.3. Duomenų subjektas, kreipdamasis dėl teisės į duomenų perkeliamumą įgyvendinimo, turi nurodyti, ar pageidauja, kad jo asmens duomenys būtų persiųsti jam ar kitam duomenų valdytojui.

35.4. Duomenų subjekto asmens duomenys kitam duomenų valdytojui gali būti persiųsti, jei yra techninės galimybės pateikti asmens duomenis tiesiogiai kitam duomenų valdytojui ir užtikrinamas saugus elektroninių duomenų ir informacijos perdavimas.

35.5. Jeigu duomenų subjekto prašymas dėl asmens duomenų perkeliamumo patenkinamas, duomenų subjekto asmens duomenis persiunčiant kitam duomenų valdytojui teismas nevertina, ar duomenų valdytojas, kuriam bus persiųsti duomenų subjekto asmens duomenys, turi teisinį pagrindą gauti duomenų subjekto asmens duomenis ir ar šis duomenų valdytojas užtikrins tinkamas asmens duomenų saugumo priemones. Teismas neprisiima atsakomybės už persiųstų asmens duomenų tolimesnį tvarkymą, kurį atliks kitas duomenų valdytojas.

35.6. Pagal duomenų subjekto prašymą perkelti jo asmens duomenys nėra automatiškai ištrinami. Jeigu duomenų subjektas to pageidauja, turi kreiptis į teismą, kaip duomenų valdytoją, dėl teisės reikalauti ištrinti duomenis („teisės būti pamirštam“) įgyvendinimo.

36. Duomenų subjektas, siekdamas įgyvendinti šių Taisyklių 28 punkte nurodytas teises (išskyrus šių Taisyklių 28.1 papunktyje nurodytą teisę), privalo asmeniškai, paštu, per pasiuntinį ar elektroninėmis priemonėmis pateikti rašytinį prašymą dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo, kurio pavyzdinė forma nustatyta šių Taisyklių 2 priede. Žodžiu elektroninėmis priemonėmis (telefonu ar garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo ir įrašymo priemonėmis) gali būti teikiami tokie prašymai, kurie yra nesusiję su duomenų subjekto teisių, nurodytų šių Taisyklių 28.3–28.7 papunkčiuose, įgyvendinimu ir kuriuos pateikiant asmuo neprivalo patvirtinti savo tapatybės (pavyzdžiui, telefonu prašoma pateikti bendro pobūdžio informaciją apie paskirtą teisėją, teismo posėdžio datą ir laiką, teismo proceso įvykius, bylos rezultatą ir pan.). Jei pokalbio metu galima įsitikinti duomenų subjekto tapatybe (pavyzdžiui, duomenų subjektas nurodo savo vardą, pavardę, asmens kodą, bylos numerį ir (ar) dokumento registravimo teisme datą ir (ar) numerį ir pan.), duomenų subjektui gali būti suteikta papildoma, su šių Taisyklių 28.2 papunktyje nurodytos teisės įgyvendinimu susijusi, informacija.

37. Rašytinis prašymas teikiamas valstybine kalba, turi būti aiškus ir suprantamas, parašytas įskaitomai, duomenų subjekto pasirašytas, jame turi būti nurodytas duomenų subjekto vardas, pavardė, asmens kodas, gyvenamoji vieta, duomenys ryšiui palaikyti, informacija apie tai, kokią iš šių Taisyklių 28.2–28.7 papunkčiuose nurodytų teisių ir kokia apimtimi duomenų subjektas pageidauja įgyvendinti, bei informacija, koku būdu duomenų subjektas pageidauja gauti atsakymą. Nevalstybine kalba pateikti duomenų subjektų prašymai gali būti priimami ir nagrinėjami tik išimtiniais atvejais teismo pirmininko ar jo įgalioto asmens sprendimu.

38. Pateikdamas prašymą, duomenų subjektas privalo patvirtinti savo tapatybę:

38.1. jeigu prašymas pateikiamas tiesiogiai teismo darbuotojui, duomenų subjektas teismo darbuotojui privalo pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą;

38.2. jeigu prašymas pateikiamas paštu arba per pasiuntinį, kartu su prašymu turi būti pateikiama teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopija;

38.3. jeigu prašymas pateikiamas elektroninėmis priemonėmis, prašymas turi būti pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu arba suformuotas elektroninėmis priemonėmis, kurios leidžia užtikrinti teksto vientisumą ir nepakeičiamumą.

39. Esant abejonų dėl duomenų subjekto tapatybės, teismas paprašo papildomos informacijos, reikalingos ja įsitikinti. Duomenų subjektui nepatvirtinus savo tapatybės

jo teisės yra neįgyvendinamos. Ši nuostata netaikoma, jeigu duomenų subjektas kreipiasi dėl informavimo apie asmens duomenų tvarkymą pagal Reglamento (ES) 2016/679 13 ir 14 straipsnius.

40. Duomenų subjektas šių Taisyklių 28 punkte nurodytas teises turi teisę įgyvendinti pats arba per atstovą. Jeigu dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo kreipiasi duomenų subjekto atstovas, jis savo prašyme turi nurodyti savo vardą, pavardę, gyvenamąją vietą, duomenis ryšiui palaikyti, taip pat atstovaujamo asmens vardą, pavardę, asmens kodą, gyvenamąją vietą, informaciją apie tai, kokią iš šių Taisyklių 28.2–28.7 papunkčiuose nurodytų teisių ir kokia apimtimi pageidaujama įgyvendinti, bei informaciją, koku būdu pageidauja gauti atsakymą, ir pridėti atstovavimą patvirtinantį dokumentą ar teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintą jo kopiją.

41. Informacija duomenų subjektui, atsižvelgiant į jo prašymą, gali būti pateikiama žodžiu, leidžiant susipažinti su dokumentu, pateikiant pažymą, dokumento išrašą ar popierinę dokumento kopiją, elektroninę laikmeną, garso, vaizdo ar garso ir vaizdo įrašą, prieigą prie informacijos rinkmenos. Jei prašyme nenurodyta informacijos pateikimo forma, teismas jį pateikia tokia pačia forma kaip gauto prašymo.

42. Jeigu duomenų subjektas prašymą pateikia elektroninėmis priemonėmis, informacija duomenų subjektui taip pat pateikiama elektroninėmis priemonėmis, išskyrus atvejus, kai duomenų subjektas paprašo ją pateikti kitaip.

43. Informacija pagal duomenų subjekto prašymą dėl jo teisių įgyvendinimo teikiama valstybine kalba. Duomenų subjektui teismo turima informacija nevalstybine kalba gali būti pateikta tuo atveju, kai informacija šia kalba yra tvarkoma.

44. Teismas turi teisę atsisakyti pateikti duomenų subjektui jo prašomą informaciją, jeigu nustato, kad duomenų subjekto prašymas yra akivaizdžiai nepagrįstas arba neproporcingas. Teismas, atsisakydamas pateikti prašomą informaciją, privalo raštu nurodyti atsisakymo pateikti prašomą informaciją motyvus.

45. Teismas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo gavimo, pateikia duomenų subjektui informaciją, kokių veiksmų buvo imtasi pagal gautą prašymą. Šiame punkte nurodytas terminas prireikus gali būti pratęstas dar dviem mėnesiams, atsižvelgiant į prašymų sudėtingumą ir skaičių. Teismas per vieną mėnesį nuo prašymo gavimo informuoja duomenų subjektą apie tokį pratęsimą, nurodydamas vėlavimo priežastis.

46. Jeigu prašymas pateiktas nesilaikant šiame Taisyklių skyriuje nustatytos tvarkos ir reikalavimų, jis nenagrinėjamas, ir nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, duomenų subjektas apie tai informuojamas nurodant priežastis.

47. Jeigu prašymo nagrinėjimo metu nustatoma, jog duomenų subjekto teisės yra apribotos Reglamento (ES) 2016/679 23 straipsnio 1 dalyje numatytais pagrindais, duomenų subjektas apie tai informuojamas.

48. Visi veiksmai pagal duomenų subjekto prašymą dėl jo teisių įgyvendinimo atliekami ir informacija teikiama nemokamai. Kai duomenų subjekto prašymai yra akivaizdžiai nepagrįsti arba neproporcingi, visų pirma dėl jų pasikartojančio turinio, teismas gali imti pagrįstą mokestį, atsižvelgdamas į informacijos teikimo arba pranešimų ar veiksmų, kurių prašoma, administracines išlaidas.

49. Teismo veiksmai ar neveikimas, susiję su duomenų subjekto teisių įgyvendinimu, gali būti skundžiami aukštesnės pakopos teismo pirmininkui Administravimo teismuose nuostatų nustatyta tvarka ir terminais. Skundai dėl asmens duomenų tvarkymo teismui vykdant teisingumą nagrinėjami proceso įstatymuose nustatyta tvarka ir sąlygomis.

50. Teismo veiksmai ar neveikimas, susiję su duomenų subjekto teisių įgyvendinimu, kai asmens duomenys tvarkomi kitais nei šių Taisyklių 8.1 papunktyje nurodytais tikslais, gali būti skundžiami Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme nustatyta tvarka.

51. Teismas, įgyvendindamas duomenų subjekto teises, užtikrina, kad nebūtų pažeista kitų asmenų teisė į privataus gyvenimo neliečiamumą.

VII SKYRIUS

PRANEŠIMAS APIE ASMENS DUOMENŲ SAUGUMO PAŽEIDIMĄ

52. Teismo pirmininkas ar jo įgaliotas atsakingas asmuo, sužinojęs apie asmens duomenų saugumo pažeidimą, nedelsiant organizuoja pažeidimo tyrimą, kad būtų nustatytas pažeidimo pobūdis, tipas (asmens duomenų konfidencialumo, vientisumo ir (arba) prieinamumo pažeidimas) aplinkybės, apytikslis duomenų subjektų, kurių asmens duomenų saugumas pažeistas, skaičius, asmens duomenų, kurių saugumas pažeistas, kategorijos (asmens tapatybę patvirtinantys asmens duomenys, specialių kategorijų asmens duomenys, duomenys apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas, prisijungimo duomenys ir (arba) asmens identifikaciniai numeriai ir kt.) ir apimtis, tikėtinos asmens duomenų saugumo pažeidimo pasekmės, pavojus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms, imasi priemonių pažeidimui pašalinti ir (arba) neigiamoms pažeidimo pasekmėms sumažinti bei atlieka atitinkamus veiksmus, numatytus šiame Taisyklių skyriuje.

53. Teismo pirmininkas ar jo įgaliotas atsakingas asmuo užtikrina, kad nepagrįstai nedelsiant ir, jei įmanoma, ne vėliau kaip per 72 valandas nuo sužinojimo apie asmens duomenų saugumo pažeidimą, apie tai būtų pranešta Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, nebent asmens duomenų saugumo pažeidimas neturėtų kelti pavojaus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms. Jeigu Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai nepranešama per 72 valandas, pranešime nurodomos vėlavimo priežastys. Pranešimas apie asmens duomenų saugumo pažeidimą pateikiamas Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos nustatyta tvarka.

54. Šių Taisyklių 53 punkte nurodytame pranešime aprašomas asmens duomenų saugumo pažeidimo pobūdis, duomenų subjektų kategorijos ir apytikslis skaičius, asmens duomenų įrašų kategorijos ir apytikslis skaičius, nurodomas duomenų apsaugos pareigūno arba kito kontaktinio asmens, galinčio suteikti daugiau informacijos, vardas, pavardė ir kontaktiniai duomenys (telefono numeris, elektroninio pašto adresas), aprašomos tikėtinos asmens duomenų saugumo pažeidimo pasekmės bei priemonės, kurių buvo imtasi arba pasiūlyta imtis, kad būtų pašalintas asmens duomenų saugumo pažeidimas, taip pat priemonės galimoms neigiamoms jo pasekmėms sumažinti bei kita svarbi su asmens duomenų saugumo pažeidimu susijusi informacija.

55. Kai dėl asmens duomenų saugumo pažeidimo gali kilti didelis pavojus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms (gali būti padarytas kūno sužalojimas, turtinė ar neturtinė žala, gali kilti diskriminacija, būti pavogta ar suklastota tapatybė, būti padaryta finansinių nuostolių, pakenkta reputacijai, prarastas asmens duomenų, kurie saugomi profesine paslaptimi, konfidencialumas, padaryta didelė ekonominė ar socialinė žala, kai duomenų subjektai gali netekti galimybės naudotis savo teisėmis ir laisvėmis ar jiems užkertamas kelias kontroliuoti savo asmens duomenis, gali būti pavišinti specialių kategorijų, pažeidžiamų fizinių asmenų asmens duomenys ir (ar) asmens duomenys apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas arba susijusias saugumo priemones ir kt.) teismo pirmininkas ar jo įgaliotas atsakingas asmuo užtikrina, kad apie asmens duomenų saugumo pažeidimą nepagrįstai nedelsiant būtų pranešta duomenų subjektui: duomenų subjektui aiškia ir paprasta kalba aprašomas duomenų saugumo pažeidimo pobūdis, nurodomas duomenų apsaugos pareigūno arba kito kontaktinio asmens, galinčio suteikti daugiau informacijos, vardas, pavardė ir kontaktiniai duomenys (telefono numeris, elektroninio pašto adresas), aprašomos tikėtinos asmens duomenų saugumo pažeidimo pasekmės ir priemonės, kurių buvo imtasi arba pasiūlyta imtis, kad būtų pašalintas asmens duomenų saugumo pažeidimas, taip pat priemonės galimoms neigiamoms jo pasekmėms sumažinti bei pagal galimybes atitinkamam fiziniam asmeniui skirtos rekomendacijos, kaip sumažinti galimą neigiamą poveikį (pasikeisti prisijungimo slaptažodžius neteisėtoms prieigoms prie asmens duomenų atveju ir kt.).

56. Apie asmens duomenų saugumo pažeidimą duomenų subjektui pranešti neprivaloma, jei:

56.1. teismas įgyvendino tinkamas technines ir organizacines apsaugos priemones ir tos priemonės taikytos asmens duomenims, kuriems asmens duomenų saugumo pažeidimas turėjo poveikio;

56.2. iš karto po asmens duomenų saugumo pažeidimo teismas ėmėsi priemonių, kuriomis užtikrinama, kad nebegalėtų kilti didelis pavojus duomenų subjektų teisėms ir laisvėms;

56.3. tai pareikalautų neproporcingai daug pastangų. Tokiu atveju vietoj to apie asmens duomenų saugumo pažeidimą paskelbiama viešai arba taikoma panaši priemonė, kuria duomenų subjektai būtų informuojami taip pat efektyviai.

57. Teismo pirmininkas ar jo įgaliotas atsakingas asmuo užtikrina, kad būtų fiksuojami visi asmens duomenų saugumo pažeidimų atvejai ir kaupiama informacija apie tokių pažeidimų priežastis, jų poveikį ir pasekmes, priemones, kurių buvo imtasi, sprendimų dėl pranešimo (nepranešimo) Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai ir (ar) duomenų subjektui motyvus, vėlavimo pateikti pranešimą priežastis bei kitokio pobūdžio informaciją, kuri leistų patikrinti, kaip buvo laikomasi šio Taisyklių skyriaus nuostatų. Šiame punkte nurodyta informacija įrašoma Asmens duomenų saugumo pažeidimų žurnale, kurio pavyzdinė forma nustatyta šių Taisyklių 3 priede.

VIII SKYRIUS TEISMO DARBUOTOJŲ ATSAKOMYBĖ

58. Už Taisyklių nuostatų pažeidimą teismo darbuotojams taikoma įstatymuose numatyta atsakomybė.

IX SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

59. Teismas nustatyta tvarka vykdo teismo darbuotojų mokymą ir, esant galimybėms, sudaro sąlygas teismo darbuotojų kvalifikacijai kelti asmens duomenų teisinės apsaugos srityje.

Asmens duomenų tvarkymo teismuose taisyklių
1 priedas

(Duomenų tvarkymo veiklos įrašų žurnalo forma)

_____
(Teismo pavadinimas)

DUOMENŲ TVARKYMO VEIKLOS ĮRAŠŲ ŽURNALAS

Duomenų apsaugos pareigūnas – _____
(vardas, pavardė, kontaktiniai duomenys)

Eil. Nr.	Asmens duomenų tvarkymo tikslas	Asmens duomenų tvarkymo teisinis pagrindas	Duomenų subjektų kategorijos	Asmens duomenų kategorijos	Duomenų gavėjų kategorijos*	Asmens duomenų saugojimo, ištrynimo terminai	Techninių ir organizacinių saugumo priemonių aprašymas	Duomenų šaltiniai	Darbuotojai (struktūriniai padaliniai), atsakingi už asmens duomenų tvarkymą	Duomenų įvedimo, keitimo data (datos)
1.										
2.										
3.										
4.										
5.										
6.										
7.										
8.										
9.										
10.										

*Kai taikoma, asmens duomenų perdavimai į trečiąją valstybę arba tarptautinei organizacijai, įskaitant tos trečiosios valstybės arba tarptautinės organizacijos pavadinimą, ir Reglamento (ES) 2016/679 49 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytais duomenų perdavimų atvejais tinkamų apsaugos priemonių dokumentai.

(Prašymo dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo forma)

_____
(duomenų subjekto vardas ir pavardė)

_____
(asmens kodas)

_____
(gyvenamosios vietos adresas)

_____
(telefono numeris)

_____
(elektroninio pašto adresas)

_____
(Atstovo vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas, telefono numeris, elektroninio pašto adresas, atstovavimo pagrindas, jei prašymą pateikia duomenų subjekto atstovas)

_____ teismo pirmininkui

**PRAŠYMAS
DĖL DUOMENŲ SUBJEKTO TEISIŲ ĮGYVENDINIMO**

_____
(data)

_____
(vieta)

Vadovaudamasi (-s) Asmens duomenų tvarkymo teismuose taisyklėse nustatyta tvarka, prašau įgyvendinti mano teisę (-es) *(tinkamą langelį pažymėkite)*:

- ☐ – susipažinti su duomenimis;
- ☐ – reikalauti ištaisyti duomenis;
- ☐ – reikalauti ištrinti duomenis („teisė būti pamirštam“);
- ☐ – apriboti duomenų tvarkymą;
- ☐ – nesutikti su duomenų tvarkymu;
- ☐ – į asmens duomenų perkeliamumą.

Prašymo turinys *(nurodykite, ko konkrečiai prašote, ir pateikite kiek įmanoma daugiau informacijos, kuri leistų tinkamai įgyvendinti Jūsų teisę (-es), pavyzdžiui, jeigu norite ištaisyti duomenis, nurodykite, kokie konkrečiai Jūsų asmens duomenys yra netikslūs)*:

PRIDEDAMA:

1. _____;
2. _____.

(Jeigu prašymas yra siunčiamas paštu, prie prašymo pridedama asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopija, patvirtinta notaro ar kita teisės aktų nustatyta tvarka. Jeigu kreipiamasi dėl netikslių duomenų ištaisymo, pateikiamos tikslūs duomenis patvirtinančių dokumentų kopijos; jeigu jos siunčiamos paštu, tuomet turi būti patvirtintos notaro ar kita teisės aktų nustatyta tvarka. Jeigu duomenų subjekto asmens duomenys, tokie kaip vardas, pavardė, yra pasikeitę, kartu pateikiamos dokumentų,

patvirtinančių šių duomenų pasikeitimą, kopijos; jeigu jos siunčiamos paštu, tuomet turi būti patvirtintos notaro ar kita teisės aktų nustatyta tvarka).

Atsakymą noriu gauti (pažymėti vieną):

- ☐ paštu;
- ☐ atvykęs į teismą adresu _____;
- ☐ elektroniniu paštu (tik pasirašius prašymą kvalifikuotu elektroniniu parašu).

_____
(vardas, pavardė, parašas)

Asmens duomenų tvarkymo teismuose taisyklių
3 priedas

(Asmens duomenų saugumo pažeidimų žurnalo forma)

(Teismo pavadinimas)

ASMENS DUOMENŲ SAUGUMO PAŽEIDIMŲ ŽURNALAS

[illegible]

**TEISĖJŲ TARYBOS NUTARIMO „DĖL ASMENS DUOMENŲ TVARKYMO TEISMUOSE TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PROJEKTO
DERINIMO PAŽYMA**
2018 m. rugpjūčio 10 d.

Eil. Nr.	Pastabas, pasiūlymus pateikęs subjektas	Pastabų, pasiūlymų turinys	Pastabų, pasiūlymų įvertinimas
1.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Projekto 1 punkte nurodoma, kokius teisės aktus įgyvendina Projektas. Šiame punkte nėra paminėtas Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų vykdant policijos ir teisminių bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, teisinės apsaugos įstatymas. Kaip matyti iš 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamąjo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuria panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR, dvidešimtosios konstatuojamosios dalies, ši direktyva yra taikoma ir teismams, vadinasi, jiems turėtų būti taikomas ir šią direktyvą įgyvendinantis Lietuvos įstatymas. Vadinasi, nėra aišku, ar Projektas yra suderintas su minėtu įstatymu. Jei nėra suderintas, kyla klausimas, koku būdu bus užtikrinamas asmens duomenų tvarkymo teismuose suderinamumas su minėtu įstatymu. Be to, jei Projektas nėra suderintas su minėtu įstatymu, tai, mūsų manymu, siūlomame priimti teisės akte būtų tikslinga nustatyti, kad jis neapima asmens duomenų tvarkymo į minėto įstatymo taikymo aprėptį patenkančiose srityse.	Atsižvelgta. Taisyklių projekto 1 punktas papildytas nuostata „Kai asmens duomenų tvarkymas yra būtinas teismams funkcijoms Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamąjo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje nurodytais tikslais atlikti, šios Taisyklės taikomos tiek, kiek minėtame įstatyme nenustatyta kitaip“.

2.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Projekto 2 punkte siūlome išbraukti žodį „paslaptis“, nes jo reikalingumas abejotinas. Asmens duomenų teisinę apsaugą reguliuojančiuose teisės aktuose nėra įprasta vartoti sąvokos „asmens duomenų paslaptis“. Be to, Projekto 2 punktas galėtų būtų papildytas nuostata, kad siūlomas teisės aktas taikomas ne tik tiems asmenims, kurie sužino asmens duomenis, bet ir tiems, kurie eidami pareigas gali sužinoti asmens duomenis.	Atsižvelgta. Taisyklių projekto 2 punktas patikslintas.
3.	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas	Neaiški Taisyklių 2 punkte vartojama asmens duomenų paslapties sąvoka, kurios nėra nei 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB, nei Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme.	Atsižvelgta. Taisyklių projekto 2 punktas patikslintas.
4.	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas	Taisyklių 3 punkte nurodyta, kad šiose Taisyklėse nurodytų asmens duomenų valdytojai yra teismai, tačiau pagal Lietuvos teismų informacinių sistemų nuostatų, patvirtintų Nacionalinės teismų administracijos direktoriaus 2011 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. 6P-112-(1.1), 10 punktą LITEKO valdytojas ir asmens duomenų valdytojas yra Nacionalinė teismų administracija. Taisyklėse siūlytina aiškiai įvardinti atskirų asmens duomenų valdytojus ir tvarkytojus, kad būtų aiškos teismų ir Nacionalinės teismų administracijos kompetencijos ir atsakomybės ribos.	Neatsižvelgta. Lietuvos teismų informacinė sistema (toliau – LITEKO) yra valstybės informacinė sistema ir šios informacinės sistemos teisinis reglamentavimas turi būti suderintas su Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo nuostatomis. Minėto įstatymo 30 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad būtent valstybės informacinės sistemos nuostatuose nurodomi valstybės informacinės sistemos tikslai, uždaviniai, funkcijos, valstybės informacinės sistemos valdytojas ir tvarkytojas (tvarkytojai), teikėjai, kaupiami duomenys, reglamentuojama funkcinė struktūra, sąveika su kitomis valstybės informacinėmis sistemomis ir registrais, iš jų numatomi gauti duomenys, valstybės informacinės sistemos duomenų tvarkymas, valstybės informacinės sistemos duomenų pakartotinio naudojimo tvarka, sauga, valstybės informacinės

			<p>sistemos finansavimas ir kita Vyriausybės nustatyta informacija.</p> <p>Atitinkamai Taisyklių projekto 8.1 papunktyje (buvus 9.1 papunktis) nustatyta, kad elektroniniu būdu teismuose nagrinėjamų ir išnagrinėtų bylų duomenys tvarkomi LITEKO ir jų atžvilgiu šios Taisyklės taikomos tiek, kiek to nereglamentuoja LITEKO reglamentuojantys teisės aktai. Detalus LITEKO duomenų, tarp jų ir asmens duomenų, tvarkymo reglamentavimas nėra šių Taisyklių projekto dalykas.</p> <p>Pastebėtina, kad Taisyklių projektu siūlomas platesnis reglamentavimas, t. y. ne tik informacinės sistemos rėmuose, todėl patikslintas Taisyklių projekto 3 punktas, nustatant, kad Taisyklėse nurodytų asmens duomenų valdytojai <i>ir tvarkytojai</i> yra teismai.</p>
5.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	<p>Duomenų valdytojai – teismai – negali patys savo iniciatyva apriboti 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – ir Reglamentas) įtvirtintų duomenų subjektų teisių. Tokių galių Teisėjų tarybai nesuteikia nei minėtas Reglamentas, nei Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas, nei Teismų įstatymas. Todėl Projekto 7 punktas yra nesuderinamas su Reglamento 23 straipsnio 1 dalimi. Tačiau suvokdami šio punkto reikšmę, manome, kad dėl jos įtvirtinimo Lietuvos teisinėje sistemoje turėtų būti imamasi kitų teisinių priemonių (pvz., inicijuojant ar primenant kompetentingoms valdžios institucijoms su šiuo klausimu susijusią problematiką).</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Iš Taisyklių projekto pašalinta nuostata, kad <i>kai asmens duomenys teisme tvarkomi teisingumo vykdomo ir bylų nagrinėjimo organizavimo tikslais, Reglamento (ES) 2016/679 12 straipsnio 7 ir 8 dalių, 13–14, 18–19, 21 straipsnių nuostatos netaikomos visa apimtimi.</i></p> <p>2018-08-03 Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijoje (toliau – Ministerija) įvyko Ministerijos ir Nacionalinės teismų administracijos atstovų darbinis susitikimas, kurio metu aptarti teismų sistemai aktualūs probleminiai aspektai, susiję su Reglamento (ES) 2016/679 taikymu ir įgyvendinimu teismams vykdant teisingumą (teisminius įgaliojimus) ir primintas poreikis įstatyminiu lygmeniu (Lietuvos Respublikos teismų įstatyme) aptarti asmens duomenų tvarkymo teismuose ypatumus.</p>

6.	Teisėjų tarybos Teisės aktų projektų rengimo komiteto narys Rimvydas Norkus	Keliamas klausimas dėl Taisyklių projekto 7 punkto atitikties Reglamento 28 straipsnio 1 daliai. Taip pat keliamas klausimas, kodėl pasirinktos būtent šiuose straipsniuose išvardintos teisės, kurios netaikomos visa apimtimi. Diskutuotina, ar formuluotė „netaikomos visa apimtimi“ suteikia pakankamą aiškumą duomenų subjektams ir teismams, nes lieka neaišku, kokia apimtimi tos teisės taikomos. Reikėtų paanalizuoti, ar toks išvardijimas yra pakankamas, atsižvelgiant į tai, kad Reglamento 28 straipsnio 2 dalis numato daugybę saugiklių, kurių šiame taisyklių punkte nėra.	Atsižvelgta. Žr. 5 pastabą.
7.	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas	Taisyklių 9 punkto ir papunkčių apimtys yra skirtingos, nes 9 punkto papunkčiuose apibrėžiami ne tik asmens duomenų tvarkymo tikslai, bet ir išskiriamos jų grupės, todėl siūlytina 9 punkte nurodyti: „teismų tvarkomi asmens duomenys ir jų tvarkymo tikslai“.	Atsižvelgta. Taisyklių projekto 8 punktas (buvęs 9 punktas) patikslintas.
8.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Projekto 9 punkto papunkčiuose yra vardijamos atskiros asmens duomenų rūšys. Manome, kad vardijant asmens duomenų rūšis atitinkamuose papunkčiuose turėtų būti vartojama sąvoka „ gali būti tvarkomi“. Ne kiekvienu atskiruose 9 punkto papunkčiuose nurodytu tikslu yra tvarkomi visi atitinkamame papunktyje nurodyti asmens duomenys. Pavyzdžiui, toli gražu ne kiekvienoje teisme nagrinėjamoje byloje yra surenkami duomenys apie asmens išsilavinimą.	Atsižvelgta. Taisyklių projekto 8 punkto (buvęs 9 punktas) papunkčiai patikslinti.
9.	Teisėjų tarybos Teismų administravimo komiteto narė Audra Ežerskė	Keliamas klausimas dėl Taisyklių projekto 9.1 ir 9.2 papunkčiuose nurodytų teisės aktų (LITEKO reglamentuojančių teisės aktų, susipažinimą su teismuose išnagrinėtų bylų medžiaga reglamentuojančių teisės aktų), Taisyklių ir	Neatsižvelgta. <i>Dėl pastaboje minimų teisės aktų hierarchijos</i> Pastebėtina, kad iš esmės skiriasi pastaboje minimų teisės aktų (reglamentuojančių LITEKO, susipažinimą su bylomis) reguliavimo dalykas. Tiek LITEKO, tiek susipažinimo su

	<p>Reglamento (ES) 2016/679 santykio (hierarchijos).</p> <p>Taip pat keliamas klausimas dėl duomenų apsaugos elektroninėse bylose, t. y. ar užtikrinama pakankama duomenų apsauga elektroninėse bylose gaunant tik teismo darbuotojų pasižadėjimus ir kokie bei kur įtvirtinti yra išorinio vartotojo įsipareigojimai.</p>	<p>bylomis tvarką reglamentuojantys teisės aktai, tiek ir pats Taisyklių projektas turi būti suderinti su Reglamento (ES) 2016/679 reikalavimais.</p> <p>Galiojantis teisinis reglamentavimas, nustatantis susipažinimo su teismuose išnagrinėtų bylų medžiaga tvarką, rengiantis Reglamento (ES) 2016/679 įgyvendinimui, nebuvo pakeistas. Nacionalinė teismų administracija 2018-08-03 darbinio susitikimo metu atkreipė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos dėmesį į tai, kad yra poreikis peržiūrėti ir atnaujinti <i>Susipažinimo su teismuose išnagrinėtų bylų medžiaga taisykles</i>, patvirtintas Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2012 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. 1R-308 „Dėl Susipažinimo su teismuose išnagrinėtų bylų medžiaga taisyklių patvirtinimo“, <i>Susipažinimo su administraciniuose teismuose išnagrinėtų bylų medžiaga taisykles</i>, patvirtintas Lietuvos Respublikos teisingumo ministro ir Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 1R-301/V-154 „Dėl Susipažinimo su administraciniuose teismuose išnagrinėtų bylų medžiaga taisyklių patvirtinimo“, siekiant užtikrinti šių teisės aktų atitiktį Reglamento (ES) 2016/679 reikalavimams.</p> <p><i>Dėl duomenų apsaugos elektroninėse bylose</i></p> <p>Pažymėtina, kad teismo darbuotojo pareigos ir atsakomybė tvarkant asmens duomenis kyla ne tik iš pasižadėjimų laikytis LITEKO duomenų saugos reikalavimų, bet ir iš bendrųjų teisės aktų reikalavimų, numatytų Reglamente (ES) 2016/679, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme ir kituose asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančiuose teisės aktuose. Išorinio vartotojo (EPP naudotojo), kaip proceso dalyvio, teisės ir pareigos apibrėžtos proceso teisės aktuose.</p> <p>Pastebėtina, kad užtikrindama duomenų saugumą LITEKO, Nacionalinė teismų administracija organizuoja ir užtikrina</p>
--	--	--

			sisteminių priemonių diegimą, asmens duomenų apsaugą centralizuotomis priemonėmis, kiek tai susiję su informaciniais ištekliais, valdomais Nacionalinės teismų administracijos.
10.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Projekte nėra aptariamas teismuose tvarkomų asmens duomenų tvarkytojas, todėl gali susidaryti įspūdis, kad teismai yra ir duomenų valdytojai, ir tvarkytojai. Tačiau asmens duomenų, kaupiamų LITEKO, tvarkytoju, mūsų manymu, yra Nacionalinė teismų administracija. Nacionalinė teismų administracija yra ir Teismų administravimo veiksmų registro tvarkytoja, įvairių sąrašų ir duomenų bazių, susijusių su teisėjų (pretendentų į teisėjus) asmens duomenimis, tvarkytoja.	Neatsižvelgta. Žr. 4 pastabą. Nacionalinės teismų administracijos, kaip duomenų valdytojo ir tvarkytojo, pastaboje nurodytų duomenų rinkmenų ir duomenų bazių atžvilgiu statusas nėra šio Taisyklių projekto reguliavimo dalykas.
11.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Projekto 9.1 punkte turėtų būti paminėta, kad gali būti tvarkomi ir teisėjų, ir kitų asmenų duomenys (pvz., teismai kartais gauna išrašus su istorija iš Nekilnojamojo turto registro, kuriame yra ne tik proceso dalyvių, bet ir kitų asmenų, nepaminėtų Projekto 9.1 punkte, duomenys, duomenys apie ne proceso dalyvius gali būti pateikiami proceso dalyvių procesiniuose dokumentuose, liudytojų parodymuose).	Atsižvelgta. Taisyklių projekto 8.1 papunktis (buvęs 9.1 papunktis) patikslintas.
12.	Vilniaus apygardos administracinis teismas	Taisyklėse (9.1. punktas) minimi „Proceso dalyviai, kiti byloje dalyvaujantys asmenys, taikinamojo tarpininkavimo dalyviai“. Atkreipiame dėmesį į tai, kad bylose neretai būna ir su byla nesusijusių asmenų duomenų. Pavyzdžiui, Nekilnojamojo turto registro išrašai, kuriuose yra kitų asmenų (kurie byloje ir procese nedalyvauja) duomenys – buvusių turto savininkų ar esamų bendrasavininkų vardai, pavardės, asmens kodai ar gimimo datos. Galimos situacijos, kad minėti duomenys teisingumo vykdymo	Atsižvelgta. Taisyklių projekto 8.1 papunktis (buvęs 9.1 papunktis) patikslintas.

		processe net nereikalingi.	
13.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Projekto 9.1 punktas galėtų būti patikslintas taip: „<...> teisingumo (teisminių įgaliojimų) vykdymo ir bylų nagrinėjimo organizavimo tikslais <...>“. Teisminių įgaliojimų sąvoka minima net keliose Reglamento nuostatose. Atitinkamas papildymas būtų tikslingas ir Projekto 7 punkte.	<p>Atsižvelgta. Taisyklių projekto 8.1 papunktis (buvęs 9.1 papunktis) patikslintas.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad bylų nagrinėjimo organizavimas, manytina, laikytinas neatsiejama teisingumo (teisminių įgaliojimų) vykdymo, dalimi, iš Taisyklių projekto pašalinta sąvoka „bylų nagrinėjimo organizavimas“.</p>
14.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Manome, kad Projekto 9.1 punkto nuostata „kiti asmens duomenys, nurodyti proceso įstatymuose ir kituose teismo procesą reglamentuojančiuose teisės aktuose, kai pagal teisės aktus tokie asmens duomenys yra reikalingi vykdyti procesinę veiklą“ nėra tiksli, per siaurai apibrėžia, kokius kitus duomenis teismas gali gauti. Kiti duomenys, kurios tvarko teismas teisingumo vykdymo tikslais (pvz., duomenys apie sveikatą), nebūtinai kažkaip konkrečiai nurodomi įstatymuose ar kituose teismo procesą reglamentuojančiuose teisės aktuose, kaip šiuo metu minima Projekto 9.1 punkte. Dažnai tokie duomenys yra teismo gaunami vadovaujantis įstatymais ir kitais teismo procesą reglamentuojančiais teisės aktais, pvz., teismui naudojantis teise pareikalauti įrodymų, turinčių reikšmės bylai. Atsižvelgdami į tai, siūlome tikslinti Projekto 9.1 punktą, pvz., nustatant: „<...> kiti asmens duomenys, gaunami proceso įstatymuose ir kituose teismo procesą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyta tvarka ir pagrindais , kai pagal teisės aktus tokie asmens duomenys yra reikalingi vykdyti procesinę veiklą“.	<p>Atsižvelgta. Taisyklių projekto 8.1 papunktis (buvęs 9.1 papunktis) patikslintas.</p>

15.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	<p>Projekto 9.4 punkte minimas ne tik visuomenės informavimas apie bylas, bet ir apie teismo veiklą, tačiau šiame punkte aptariamas tik teismo turimų ir byloje esančių asmens duomenų tvarkymas. Tai sudaro pagrindą manyti, jog šiuo atveju neina kalba apie kitokios informacijos apie teismo veiklą teikimą ir su tuo susijusių asmens duomenų tvarkymą. Šią nuomonę dar labiau sustiprina teismams pateikto derinti Duomenų tvarkymo veiklos įrašų žurnalo projekto (toliau – ir Žurnalo projektas) nuostatos (pvz., kad šiuo pagrindu tvarkomi tik proceso dalyvių, kitų byloje dalyvaujančių asmenų duomenys). Pastebėtina, kad informacijos apie teismo veiklą tikslu gali būti tvarkomi ir teismo teisėjų, teismo tarnautojų, teismo svečių ir kitų lankytojų, žurnalistų duomenys ir pan. Vadinasi, Projekto 9.4 punktas turėtų būti patikslintas, atsižvelgiant į tai, kokie asmens duomenys gali būtų tvarkomi visuomenės informavimo tikslais teismų svetainėse, spaudos pranešimuose ar pagal atskirai pateiktus prašymus suteikti informaciją visuomenės informavimo tikslais apie teismo (-ų) veiklą.</p>	<p>Atsižvelgta. Taisyklių projekto 8.4 papunktis (buvęs 9.4 papunktis) patikslintas.</p>
16.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	<p>Siūlome svarstyti papildyti Projekto 9.5 ir 9.6 nuostatas taip: „<...> bei kiti asmens duomenys, kuriuos pateikia pats asmuo, kuriuos teismas gauna pagal teisės aktus vykdydamas atitinkamą vidaus administravimo veiklą ir (arba) kuriuos tvarkyti teismą įpareigoja įstatymai ir (arba) kiti teisės aktai“. Panašus papildymas gali būti tinkamas ir Projekto 9.9–9.11 punktuose.</p>	<p>Atsižvelgta. Taisyklių projekto 8.5–8.6, 8.9–8.11 papunkčiai (buvę 9.5–9.6, 9.9–9.11 papunkčiai) patikslinti.</p>

17.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Projekto 9.8 punkte minima, kad įeigos kontrolės tikslais gali būti tvarkomi tik asmens vardas ir pavardė. Šiuo aspektu turėtų būti įvertinta, ar nėra teismų, kurie įeigos kontrolės tikslais tvarko (arba ketina tvarkyti) ir įėjimo bei išėjimo iš teismo patalpų laiką.	Atsižvelgta. Taisyklių projekto 8.8 papunktis (buvęs 9.8 papunktis) patikslintas.
18.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Turėtų būti įvertinta, ar teismai neįrašo į teismą skambinančių asmenų telefoninių pokalbių, nes jiems (į teismą skambinantiesiems asmenims) apie įrašo darymą yra pranešama.	Atsižvelgta. Taisyklių projekto 8 punktas (buvęs 9 punktas) papildytas papunkčiu, nustatančiu, kad <i>telefonu teikiamos informacijos kokybės užtikrinimo tikslu gali būti tvarkomi skambinančiojo asmens duomenys, t. y. pokalbio metu pateikta informacija.</i>
19.	Teisėjų tarybos Teismų administravimo komiteto koordinatorius, Teisės aktų projektų rengimo komiteto narys Nerijus Meilutis	Duomenų tvarkymo veiklos įrašų žurnalo projekto Nr. 5. eilutėje labai aiškiai nurodyta, kokie duomenys yra objektas, kad liečia darbo užmokesčio mokėjimų apskaitą darbuotojams (fiziniais asmenimis) (ne bylų procesų dalyvių), tokio konkretaus reglamentavimo trūksta taisyklių projekte 9.9. punkte arba jei jau detalizuojame tiekėjų, proceso dalyvių kaip fizinių asmenų duomenis, gal galima detalizuoti ir darbuotojų kaip fizinių asmenų duomenis atskiru, tarkim 9.12 punktu, nurodant duomenis.	Neatsižvelgta. Teismo darbuotojų asmens duomenys detalizuoti Taisyklių projekto 8.5 papunktyje (buvęs 9.5 papunktis).
20.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Atkreipiame dėmesį, kad gana įprasta tvarkyti tam tikrą informaciją, susijusią su atitinkamų institucijų interneto tinklapių lankytojais (pvz., Google Analytics pagalba). Todėl turėtų būti įvertinta, ar teismai netvarko teismo interneto tinklapių lankytojų asmens duomenų, o jei tvarko – papildyti Projektą atitinkamomis nuostatomis.	Atsižvelgta. Pastaboje nurodytu atveju renkami tik statistiniai duomenys apie teismų interneto svetainių lankytojų skaičių ir šalį, iš kurios jie prisijungė. Teismo interneto svetainės lankytojų asmens duomenys teismuose nėra tvarkomi.
21.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Žurnalo projekto 5 eilutės 5 stulpelio 8 punktas (asmens duomenų kategorijos organizacinės ir administracinės veiklos priežiūros tvarka atliekamų patikrinimų srityje), Žurnalo projekto 5	Neatsižvelgta. Pastaboje nurodyti klausimai, manytina, patenka į Taisyklių projekto 8.5 ir 8.6 papunkčių (buvę 9.5 ir 9.6 papunkčiai) reglamentavimo sritį.

		eilutės 5 stulpelio 8 punktas 10 punktas (asmens duomenų kategorijos teisėjų veiklos vertinimo srityje) ir Žurnalo projekto 6 eilutės 4 stulpelio 2 punktas (duomenų subjektų kategorijos – pretendentai į teisėjus) beveik visiškai neatsispindi Projekto 9 punkte.	Pažymėtina, kad Taisyklių projektu siekiama nustatyti apibendrintus asmens duomenų tvarkymo teismuose tikslus, kurie, atsižvelgiant į konkretaus teismo specifiką, gali būti detalizuojami teismų duomenų tvarkymo veiklos įrašų žurnaluose (pvz., įtraukiant papildomus asmens duomenų tvarkymo tikslus, skaidant Taisyklių projekte nurodytus asmens duomenų tikslus į subtikslus tokiu pačiu ar panašiu principu kaip pateiktame derinti Duomenų tvarkymo veiklos įrašų žurnalo projekte ir pan.).
22.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Projekto 11 punkte, mūsų manymu, neatsižvelgta į asmens duomenų gavimo teismuose, ypač kai jie vykdo teisingumą, specifiką. Vykdydamas teisingumą teismas paprastai ne prašo pateikti duomenis, bet reikalauja ir jo reikalavimai iš principo yra privalomi, o jų nevykdymas užtraukia teisinę atsakomybę. Be to, įstatymai įgalioja (pvz., CPK 179 str. 3 d.) teismus naudoti duomenis iš teismų informacinės sistemos ir tam tikrais atvejais, mūsų manymu, tokio duomenų gavimo būdo neapimtų nė vienas iš šiuo metu Projekto 11 punkte minimų būdų. Todėl siūlome svarstyti papildyti Projekto 11 punktą: „<...> juos gaunant tiesiogiai iš duomenų subjekto, gaunant iš kitų asmenų teisės aktų nustatyta tvarka ir pagrindais, taip pat oficialiai užklausančią reikalingą informaciją tvarkančių ir turinčių teisę ją teikti subjektų pagal prašymą (vienkartinio asmens duomenų rinkimo atveju) <...>“.	Atsižvelgta. Taisyklių projekto 10 punktas (buvęs 11 punktas) patikslintas.
23.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Projekto 12 punkte visų pirma minimi teisės aktai, kurie reguliuoja asmens duomenų saugojimo terminus (Projekto 12 punkto 1 sakiny). Toliau šiame punkte minimi asmens dokumentų (duomenų) saugojimo terminai (Projekto 12 punkto 3 sakiny). Abejojame minėtų sąvokų	Atsižvelgta. Taisyklių projekto 11 punktas (buvęs 12 punktas) patikslintas.

		<p>tikslumu, suderinamumu, aiškumu. Galbūt šiuo atveju reikėtų kalbėti apie tai, kad asmens duomenys, esantys dokumentuose, yra saugomi teisės aktų, reguliuojančių šių dokumentų saugojimą, nustatyta tvarka ir terminais ar pan.</p>	
24.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	<p>Projekto 12 punkte aptariami dokumentų, kuriuose yra asmens duomenys, saugojimo terminai. Reglamento 13 straipsnio 2 dalies a punktas reikalauja, kai įmanoma, duomenų subjektui suteikti informaciją apie duomenų saugojimo terminus. Todėl svarstytina, ar teismų dokumentų saugojimo terminus nustatantys teisės (taip pat ir teismų vidaus teisės) aktai turėtų būti privalomai viešai skelbiami teismų interneto svetainėse, įtvirtinant atitinkamą nuostatą siūlomame teisės akte.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Reglamento (ES) 2016/679 12 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Reglamento (ES) 2016/679 13 ir 14 straipsniuose nurodyta informacija (taip pat ir informacija apie asmens duomenų saugojimo laikotarpį) duomenų subjektui turi būti pateikiama glausta, skaidria, suprantama ir lengvai prieinama forma, aiškia ir paprasta kalba.</p> <p>Manytina, kad įgyvendinant minėtą reikalavimą duomenų subjektui informaciją apie teismuose tvarkomų asmens duomenų saugojimo terminus būtų tikslinga viešai skelbti teismų interneto svetainių skyriaus „Administracinė informacija“ srityje „Asmens duomenų apsauga“ nurodant asmens duomenų saugojimo laikotarpį ties kiekvienu konkrečiu asmens duomenų tvarkymo tikslu, t. y. viešai skelbiant dalį Duomenų tvarkymo veiklos įrašų žurnalo duomenų (asmens duomenų tvarkymo tikslus, asmens duomenų tvarkymo teisinį pagrindą, duomenų subjektų kategorijas, asmens duomenų kategorijas, asmens duomenų gavėjus, asmens duomenų šaltinius, asmens duomenų saugojimo terminus).</p> <p>Atkreiptinas dėmesys į tai, kad teismų dokumentų saugojimo terminus nustatantys teisės yra skelbiami Teisės aktų registre, interneto svetainėje www.teismai.lt, taip pat teismų interneto svetainėse, todėl įtvirtinus pareigą visus šiuos teisės aktus skelbti teismų interneto svetainėse, teismams atsirastų papildoma pareiga užtikrinti, kad nuorodos į atitinkamus teisės aktus būtų operatyviai atnaujinamos atsižvelgiant į šių teisės aktų pasikeitimus.</p>

25.	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas	Svarstyti, ar nebūtų tikslinga remiantis Taisyklių 12 punktu nustatyti bendrus asmens duomenų, kurių saugojimo terminų nereglamentuoja kiti teisės aktais (pvz.: elektroninės informacijos atsarginių kopijų, vaizdo duomenų ir kt.), saugojimo terminus visiems teismams ir tai įtvirtinti šiame punkte.	Neatsižvelgta. Priklausomai nuo informacinės sistemos ir vaizdo stebėjimui bei vaizdo duomenų saugojimui naudojamų įrenginių specifikacijų, juose tvarkomų asmens duomenų saugojimo terminai gali būti labai įvairūs. Atsižvelgiant į tai, pastaboje keliamas klausimas neturėtų būti Taisyklių projekto reguliavimo dalykas ir konkretūs asmens duomenų saugojimo terminai atitinkamai turėtų būti nustatyti konkrečios informacinės sistemos saugos nuostatuose ir teismo patvirtintose vaizdo duomenų tvarkymo teisme taisyklėse.
26.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Nei Projekto 14 punkte, nei kitose nuostatuose nėra aptariamas atvejis, kai asmens duomenys perduodami į trečiąsias valstybes, pvz., vaizdo konferencijos būdu apklausiant liudytoją iš trečiosios šalies arba minėtu būdu užtikrinant kitų asmenų iš trečiųjų šalių dalyvavimą teismo posėdyje, renkant įrodymus ar siunčiant procesinius dokumentus į trečiąsias valstybes, vykdant trečiųjų valstybių institucijų ir teismų prašymus, kurių vykdymas priklauso Lietuvos teismų jurisdikcijai.	Neatsižvelgta. Teismo procesinė veikla yra proceso teisės normų (įtvirtintų įstatymuose, tarptautiniuose teisės aktuose, sutartyse ir pan.), o ne šių Taisyklių projekto reguliavimo dalykas. Pažymėtina, kad Nacionalinė teismų administracija organizuoja ir užtikrina sisteminių priemonių diegimą, asmens duomenų apsaugą centralizuotomis priemonėmis, kiek tai susiję su informaciniais ištekliais, valdomais Nacionalinės teismų administracijos. LITEKO duomenų saugos nuostatų 31 punkte nustatyta, kad informacija teismuose teikiama/gaunama naudojant Saugų valstybinį duomenų perdavimo tinklą.
27.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Projekto 14 punktas galėtų būti patikslintas taip (arba panašiai): „<...> ir kitiems asmenims, kuriems asmens duomenis teikti teismus įpareigoja įstatymai ar kiti teisės aktai arba kuriems teismai, teisės aktų nustatyta tvarka vykdydami savo funkcijas, teikia asmens duomenis, taip pat pagal duomenų gavėjų prašymus <...>“. Tam tikrais atvejais, mūsų manymu, nėra visiškai tiksliu sakyti, kad teismus teikti asmens duomenimis kitiems asmenims įpareigoja teisės aktai (pvz., teismas pats	Atsižvelgta. Taisyklių projekto 13 punktas (buvęs 14 punktas) patikslintas.

		apsisprendžia, kad dokumento, kuriame yra asmens duomenys, vertimą atliks išorinis, o ne teisme dirbantis vertėjas).	
28.	Klaipėdos apygardos teismas	Dėl Taisyklių 21 punkto. Sąvoka „vietinio tinklo sritis“ Taisyklėse (arba šiame punkte) galėtų būti išsamiau paaiškinta. Kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose ši sąvoka neišaiškinama, o teismų sistemos darbuotojai gali ir neturėti kompetencijų aiškiai suvokti, kas tai yra. Dėl slaptazodžių keitimo periodiškumo (projekte numatoma ne rečiau kaip kartą per 2 mėnesius) siūlytina svarstyti, ar netikslinga rinktis maksimalų leidžiamą terminą, nes bent jau dabar teismuose vien prie LITEKO sistemos slaptazodžiai darbuotojams dažniausiai išduodami apskritai kartą per karjeros teisme laikotarpį ir šią praktiką dėl žmogiškųjų ir materialinių išteklių stokos abejotina, ar greitai laiku galima pakeisti ir užtikrinti šio reikalavimo laikymąsi.	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Taisyklių projekto 20 punktas (buvęs 21 punktas) patikslintas.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys į tai, kad LITEKO naudotojų administravimo taisyklėse nustatyti slaptazodžių keitimo terminai: LITEKO administratoriaus, LITEKO infrastruktūros administratoriaus ir teismo LITEKO administratoriaus slaptazodžiai turi būti keičiami ne rečiau kaip kas 2 mėnesius (30.1 papunktis), LITEKO naudotojų – ne rečiau kaip kas 3 mėnesius (31.1 papunktis).</p>
29.	Klaipėdos apygardos teismas	Dėl Taisyklių 22 punkto. Atsižvelgiant į dabartinę ir ligšiolinę teismų interneto svetainių kūrimo, administravimo ir valdymo praktiką abejotina, ar šis punktas turėtų būti taikomas teismams. Mūsų nuomone šiame punkte nurodyti reikalavimai turėtų būti įgyvendinami Nacionalinės teismų administracijos atsakingo padalinio, todėl ir taikomas punktas šiai įstaigai.	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Manytina, kad teismo interneto svetainė turėtų atitikti bent minimalius duomenų saugumo reikalavimus, nurodytus Taisyklių projekto 21 punkte (buvęs 22 punktas), nepriklausomai nuo šias saugumo priemones įgyvendinančio subjekto.</p> <p>Pažymėtina, kad teismų interneto svetainėse yra įdiegtas apsaugos funkcionalumas <i>Galimybė valdyti robotų ribojimo protokolą (Robots Exclusion Protocol)</i>, kurio administravimas nereikalauja jokių papildomų teismų resursų.</p>
30.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Abejojame, ar teismai bus pasirengę techniškai ir organizaciškai nuo pat Projektu siūlomo teisės akto įsigaliojimo užtikrinti tinkamą Projekto 23–25 punktų įgyvendinimą, taip pat kad „Dokumentai, kuriuose yra asmens duomenų,	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pastaboje nurodyti Taisyklių projekto punktai (patikslinto Taisyklių projekto atitinkamai 18, 20, 22–24 punktai) nustato bendro pobūdžio duomenų saugos reikalavimus, kurie, vadovaujantis Bendrųjų elektroninės informacijos saugos</p>

		neturi būti laikomi taip, kad neturintys teisės asmenys nekliudomai galėtų su jais susipažinti“ (Projekto 19 p.); „Vietinio tinklo sritys, kuriose yra saugomi asmens duomenys, privalo būti apsaugotos prieigos prie asmens duomenų slaptažodžiais arba turi būti apribotos prieigos teisės prie jų“ (Projekto 21 p.). Galbūt būtų naudinga platesnė diskusija, kaip praktiškai galėtų būti įgyvendinamos šios nuostatos.	reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 716 „Dėl Bendrųjų elektroninės informacijos saugos reikalavimų aprašo, Saugos dokumentų turinio gairių aprašo ir Valstybės informacinių sistemų, registrų ir kitų informacinių sistemų klasifikavimo ir elektroninės informacijos svarbos nustatymo gairių aprašo patvirtinimo“, turi būti detalčiai reglamentuoti atitinkamos informacinės sistemos saugos dokumentuose.
31.	Klaipėdos apygardos teismas	Dėl Taisyklių 26.5 punkto. Atsižvelgiant į teismų struktūras ir į tai, kad visuose teismuose yra įsteigtos ir finansuojamos teismo kanclerio pareigybės, be to, turint omenyje ir tai, kad Taisyklių 65 punkte numatomas asmens duomenų saugumo pažeidimo tyrimo organizavimas ne tik kaip teismo pirmininko, bet ir jo įgalioto atsakingo asmens kompetencija, siūlytina ir šiame punkte įrašyti, jog teismo darbuotojas privalo nedelsiant pranešti teismo pirmininkui arba jo įgaliotam atsakingam asmeniui apie įtartiną situaciją. Tokiu atveju bus išlaikytas teisės akto vientisumas ir aiškumas, kad šią veiklos sritį teismo pirmininkas turi teisę pavesti prižiūrėti įgaliotam atsakingam asmeniui (greičiausiai, kancleriui). Taip pat nuimama administracinė našta nuo teismo pirmininko, pirmiausia, savo darbe prioritetą teikiančiam teisingumo vykdymo funkcijai atlikti.	Atsižvelgta. Taisyklių projekto 25.5 papunktis (buvęs 26.5 papunktis) patikslintas.
32.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Projekte yra nuostatų, atitinkamų veiksmų atlikimą nukreipiančių į teismo pirmininką arba nustatomos teismo pirmininko teisės ir pareigos. Manome, kad rūpintis asmens duomenų tvarkymo reikalais teismuose pirmiausiai turėtų būti teismų kanclerių pareiga ir atsakomybė. Bet kuriuo atveju teismo pirmininkui turėtų būti suteikti įgaliojimai	Atsižvelgta.

		paskirti kitą įgaliotą asmenį Projekte nurodytose nuostatose, kuriose šiuo metu minimas teismo pirmininkas.	
33.	Klaipėdos apygardos teismas	Dėl Taisyklių 28 punkto. Susipažįstant su Taisyklėmis sistemiškai matyti, kad į jose vartojamą sąvoką „teismų darbuotojai“ pagal Taisyklių 2 punktą įeina ir teisėjai, todėl keista, kad šiame punkte nėra išskirtas teisėjo įgaliojimų pasibaigimo/netekimo atvejis, lemiantis tai, kad ir teisėjas tuomet neteks teisės tvarkyti duomenų subjektų duomenų.	Neatsižvelgta. Taisyklių projekto 27 punkte (buvęs 28 punktas) nustatyta, kad vienas iš teisės tvarkyti duomenų subjektų asmens duomenis netekimo pagrindų yra teismo darbuotojo (taigi, ir teisėjo) įgaliojimų pabaiga.
34.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Projekto 29 punktas iš pirmo žvilgsnio atrodo nelabai susijęs su Projekto V skyriumi „Reikalavimai asmenims, tvarkantiems asmens duomenis“. Be to, minėto punkto turinys apskritai nėra pakankamai aiškus (apie kokią informacinę sistemą eina kalba, kuo susiję reikalavimai asmenims, tvarkantiems asmens duomenis (pagal skyriaus pavadinimą), ir, pvz., asmens duomenų tvarkymo keliamos rizikos vertinimas).	Atsižvelgta. Pastaboje nurodyta Taisyklių projekto nuostata iš Taisyklių projekto V skyriaus perkelta į IV skyrių (Taisyklių projekto 21 punktas).
35.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Projekto 31 punktas nustato pareigą pateikti rašytinį prašymą. Tačiau Projekte neaptariami dažni teismuose atvejai, kai duomenų subjektai atvyksta į teismą ir žodžiu arba paskambinę telefonu į teismą prašo tam tikrų su jais susijusių duomenų (pvz., bylos, kurios dalyviai jie yra, rezultato) ir teismas galėtų juos nesunkiai pateikti.	Atsižvelgta iš dalies. Pastaboje pateikti pavyzdžiai, manytina, turėtų būti laikomi susijusiais ne su duomenų subjekto teisių, nurodytų Taisyklių projekto 28.2–28.7 papunkčiuose (buvę 30.2–30.7 papunkčiai), įgyvendinimu, o su proceso dalyvio teisių, įtvirtintų teismo procesą reglamentuojančiuose teisės aktuose, įgyvendinimu bei asmens teisės gauti informaciją įgyvendinimu, kuris reglamentuotas Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatyme, Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad, vadovaujantis Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo

			<p>subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. 933 redakcija), 5 punktu, <i>prašymus žodžiu galima pateikti tiesiogiai asmeniui ar jo atstovui atvykus į instituciją ar elektroninėmis priemonėmis: telefonu ar garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo ir įrašymo priemonėmis. Žodžiu elektroninėmis priemonėmis gali būti teikiami tik tokie prašymai, kuriems pateikti pagal institucijoje patvirtintą administracinės ar viešosios paslaugos teikimo aprašymą asmuo neprivalo pateikti asmens tapatybę patvirtinančio dokumento.</i></p> <p>Atsižvelgiant į tai, atitinkamai papildytas Taisyklių projekto 36 punktas (buvęs 31 punktas), nustatant, kad <i>žodžiu elektroninėmis priemonėmis (telefonu ar garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo ir įrašymo priemonėmis) gali būti teikiami tik tokie prašymai, kurie yra nesusiję su duomenų subjekto teisių, nurodytų šių Taisyklių 28.2–28.7 papunkčiuose, įgyvendinimu ir kuriuos pateikiant asmuo neprivalo patvirtinti savo tapatybės (pavyzdžiui, telefonu prašoma pateikti bendro pobūdžio informaciją apie paskirtą teisėją, teismo posėdžio datą ir laiką, teismo proceso įvykius, bylos rezultatą ir pan.).</i></p>
36.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	<p>Atkreipiame dėmesį, kad Projekto 32 punkte iš prašymą teikiančio asmens nėra reikalaujama nurodyti asmens kodą, tačiau asmens kodo reikalavimas yra minimas pavyzdinėje prašymo formoje (Projekto 2 priedas). Šiame kontekste pažymime, kad be asmens kodo ar kitų asmens identifikavimo duomenų (pvz., gimimo datos) tam tikrais atvejais gali būti neįmanoma patikimai identifikuoti asmens ir įvykdyti jo pateiktą prašymą.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Taisyklių projekto 37 punktas (buvęs 32 punktas) patikslintas, nustatant, kad prašyme be kitų šiame punkte nurodytų duomenų taip pat turi būti nurodytas ir duomenų subjekto asmens kodas.</p>

37.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Manome, kad prašymas dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo turėtų būti pateikiamas valstybine lietuvių kalba, taip pat turėtų būti aiškus ir suprantamas. Ne valstybine kalba pateiktas prašymas turėtų būti nagrinėjamas tik išimtiniais atvejais.	Atsižvelgta. Taisyklių projekto 37 punktas (buvęs 32 punktas) patikslintas.
38.	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas	Taisyklių 35 punkte numatyta teisė pateikti informaciją duomenų subjektui nevalstybine kalba. Ši nuostata yra dviprasmiška ir gali būti suprata, kad informacija apie subjektą turi būti pateikta nevalstybine kalba asmens duomenų subjekto prašymu (sutikimu), kas įpareigotų teismus versti turimą informaciją į kitą kalbą. Manytina, jog šiame punkte ketinta įtvirtinti taisyklę leidžiančią pateikti asmens duomenų subjektui turimus duomenis nevalstybine kalba tuo atveju, kai informacija šia kalba yra saugoma. Atsižvelgiant į tai, turi būti patikslinta nurodyta nuostata.	Atsižvelgta. Taisyklių projekto 43 punktas (buvęs 35 punktas) patikslintas, nustatant, kad <i>informacija pagal duomenų subjekto prašymą dėl jo teisių įgyvendinimo teikiama valstybine kalba. Duomenų subjektui teismo turima informacija nevalstybine kalba gali būti pateikta tuo atveju, kai informacija šia kalba yra tvarkoma.</i>
39.	Vilniaus apygardos teismas	Siūlome pakeisti VI skyriaus „Duomenų subjekto prašymų dėl jo teisių įgyvendinimo pateikimo teismui tvarka“ 35 punktą, kadangi informacija duomenų subjekto prašymu dėl jo teisių įgyvendinimo turėtų būti pateikta valstybine kalba. Pakeisti 35 punktą ir išdėstyti jį taip: „35. Informacija pagal duomenų subjekto prašymą dėl jo teisių įgyvendinimo teikiama valstybine kalba“.	Atsižvelgta. Taisyklių projekto 43 punktas (buvęs 35 punktas) patikslintas (žr. 38 pastabą).
40.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Projekto 36.1 ir 36.2 punktai kelia aukštus reikalavimus asmens tapatybės patvirtinimui. Tačiau Projekto 36.3 punkte kvalifikuotam elektroniniam parašui pateikta alternatyva „arba suformuotas elektroninėmis priemonėmis, kurios leidžia užtikrinti teksto vientisumą“.	Neatsižvelgta. Taisyklių projekto 38.3 papunktyje (buvęs 36.3 papunktis) nurodyti duomenų subjekto prašymo dėl jo teisių įgyvendinimo pateikimo būdai yra suderinami su Duomenų subjekto teisių įgyvendinimo pavyzdinių taisyklių, patvirtintų Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2018 m. liepos 9 d.

		ir nepakeičiamumą“ niekaip neužtikrina patikimo asmens tapatybės patvirtinimo. Pastaroji alternatyva apskritai nereikalauja, kad iš elektroninėmis priemonėmis suformuoto dokumento būtų įmanoma identifikuoti asmens tapatybę.	<p>įsakymu Nr. 1T-63(1.12.E) „Dėl Duomenų subjekto teisių įgyvendinimo pavyzdinių taisyklių patvirtinimo“, Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. 933 redakcija), nuostatomis.</p> <p>Pažymėtina, kad sistemiškai aiškinant Taisyklių projekto 38 punktą (buvęs 36 punktas), duomenų subjektas, formuodamas prašymą dėl jo teisių įgyvendinimo elektroninėmis priemonėmis, privalo patvirtinti savo tapatybę, pvz., prašymą formuoti naudodamasis E. pristatymo informacine sistema, kai duomenų subjekto identifikavimas vyksta prie sistemos jungiantis per E. valdžios vartus (naudojantis elektronine bankininkyste, asmens tapatybės kortele, valstybės tarnautojo pažymėjimu, Skaitmeninio sertifikavimo centro išduotu sertifikatu, VĮ Registrų centro Sertifikatų centro išduotu elektroniniu parašu ar Sertifikatais telekomunikacijų paslaugų teikėjų SIM kortelėse).</p>
41.	Vilniaus apygardos teismas	<p>Siūlome patikslinti VI skyriaus „Duomenų subjekto prašymų dėl jo teisių įgyvendinimo pateikimo teismui tvarka“ 36 punktą, apibrėžiant atvejus, kai duomenų subjektas nepatvirtina savo tapatybės:</p> <p>„36. Pateikdamas prašymą, duomenų subjektas privalo patvirtinti savo tapatybę:</p> <p>36.1. jeigu prašymas pateikiamas tiesiogiai teismo darbuotojui, duomenų subjektas teismo darbuotojui privalo pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą;</p> <p>36.2. jeigu prašymas pateikiamas paštu arba per pasiuntinį, kartu su prašymu turi būti pateikiama teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopija;</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Taisyklių projektas papildytas nuostata (39 punktas), kad <i>esant abejonų dėl duomenų subjekto tapatybės, teismas paprašo papildomos informacijos, reikalingos ja įsitikinti. Duomenų subjektui nepatvirtinus savo tapatybės jo teisės yra neįgyvendinamos. Ši nuostata netaikoma, jeigu duomenų subjektas kreipiasi dėl informavimo apie asmens duomenų tvarkymą pagal Reglamento (ES) 2016/679 13 ir 14 straipsnius.</i></p>

		36.3. jeigu prašymas pateikiamas elektroninėmis priemonėmis, prašymas turi būti pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu arba suformuotas elektroninėmis priemonėmis, kurios leidžia užtikrinti teksto vientisumą ir nepakeičiamumą 36.4. Duomenų subjektui nepateikus asmens dokumento, jo teisės yra neįgyvendinamos“.	
42.	Klaipėdos apygardos teismas	Dėl 2 priedo ir Taisyklių 37 punkto. Manytume, kad Prašymo dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo formoje patogumo ir aiškumo tikslais turėtų būti ne tik laukeliai subjekto anketiniams duomenims surašyti, bet ir nurodyta formalizuota vieta jo atstovo rekvizitams, nurodytiems Taisyklių 37 punkte (pavyzdžiui, Teisėjų taryba tokios praktikos laikėsi tvirtindama Techninių priemonių naudojimo teismo sprendimo skelbimo metu tvarkos aprašą ir Prašymų leisti techninėmis priemonėmis fiksuoti teismo sprendimo skelbimą/techninių priemonių panaudojimo rezultatus naudoti kitiems asmenims arba naudoti kitais tikslais, būdais ir sąlygomis formas).	Atsižvelgta. Taisyklių projekto 2 priedas patikslintas.
43.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Abejojame dėl Projekto 38 punkto suderinamumo su Reglamento 12 straipsnio 5 dalimi (pvz., jame kalbama apie aiškų nepagrįstumą ar neproporcingumą).	Atsižvelgta. Taisyklių projekto 44 punktas (buvęs 38 punktas) patikslintas.
44.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Projekto 39 punktas pakartoja Reglamento 12 straipsnio 4 dalį.	Atsižvelgta.
45.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Projekto 40 punktas galėtų būti papildytas nuostata, kad Projekto 30.1 punkte minima duomenų subjekto teisė gali būti įgyvendinta pateikiant atitinkamą informaciją kitais būdais (pvz., supažindinant su teismo vidaus aktais,	Neatsižvelgta. Taisyklių projekto 29.1.1–29.1.3 papunkčiuose (buvę 30.1–30.3 papunkčiai) nurodyti informacijos pateikimo būdai, manytina, apima ir pastaboje nurodytus informacijos teikimo būdus.

		viešai skelbiant teismų ar Teisėjų tarybos patvirtintus teisės aktus, taip pat ir siūlomas priimti Asmens duomenų tvarkymo teismuose taisykles).	
46.	Teisėjų tarybos Teismų administravimo, Teisės aktų projektų rengimo komitetų narė Irena Vapsvienė	Dėl Taisyklių projekto 40 punkto. Siūloma papildyti Taisyklių projekto 40.2. punktą arba papildyti Taisyklių projektą nauju 40.4. punktu, jog tokio pobūdžio informacija gali būti pateikiama ir skrajutėse (atmintinėse).	Neatsižvelgta. Taisyklių projekto 29.1.1–29.1.3 papunkčiuose (buvę 30.1–30.3 papunkčiai) nurodyti informacijos pateikimo būdai, manytina, apima ir pastaboje nurodytus informacijos teikimo būdus.
47.	Teisėjų tarybos Teismų administravimo, Teisės aktų projektų rengimo komitetų narė Irena Vapsvienė	Taisyklių projekto 46 punkte, 47 punkte nurodyti reikalavimai „nedelsdamas patikrina“, „nedelsdamas sunaikina“ – tolygu pasakymui iš karto, tačiau patikrinimui ar informacija yra tikra, teisinga – būtinas laikas. Taisyklių projekto 52.1. papunktyje nurodoma, jog „...asmens duomenų tvarkymas gali būti apribotas laikotarpiui, per kurį teismas, kaip duomenų valdytojas, patikrina asmens duomenų tikslumą“. Siūloma Taisyklių projekte apibrėžti laikotarpį ir 46 bei 47 punktuose.	Atsižvelgta.
48.	Teisėjų tarybos Teismų administravimo, Teisės aktų projektų rengimo komitetų narė Irena Vapsvienė	Siūloma patikslinti Taisyklių projekto 51.3, 52.3 papunkčius, nurodant kieno ir kokius teisinius/reikalavimus interesus siekiama pareikšti, vykdyti arba apginti.	Neatsižvelgta. Pastaboje nurodytos Taisyklių projekto nuostatos suderintos su Reglamento (ES) 2016/679 nuostatomis (17 straipsnio 2 dalies e punktas, 18 straipsnio 2 dalis).
49.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Projekto VII skyrius iškelia konceptualių abejonių. Šiame skyriuje labai dažnai pakartojamos Reglamento nuostatos. Be to, panašu, kad atitinkamais atvejais pakartojamas ne	Atsižvelgta. Iš esmės peržiūrėtos Taisyklių projekto VI (Duomenų subjekto prašymų dėl jo teisių įgyvendinimo pateikimo teismui tvarka) ir VII (Duomenų subjekto teisių

	<p>visos nuostatos (pvz., Projekto 51 p. ir Reglamento 17 str. 3 d.; Projekto 60 p. ir Reglamento 23 str.), arba tam tikru aspektu jų net nurodoma daugiau nei yra Reglamente (pvz., Projekto 52 p. ir Reglamento 18 str. 1 d.). Kai kuriais atvejais jos apjungiamos, nors Reglamente yra atskirtos (pvz., kai kurios Reglamento 13 ir 14 str. nuostatos iš esmės atspindi Projekto 41 p.). Projekto 41 punktas mini teismo teisę atsisakyti įgyvendinti asmens teisę sužinoti apie jo asmens duomenų tvarkymą teisme, taip pat apie ne visos asmens prašomos informacijos suteikimą. Susidaro įspūdis, kad duomenų subjektas turi prašyti teismą užtikrinti Reglamento 13–14 straipsnyje minimos informacijos pateikimą. Tačiau iš Reglamento 12–14 straipsnių išplaukia, kad asmuo neprivalo prašyti pateikti atitinkamos informacijos. Reglamento 13 ir 14 straipsnyje nurodytos informacijos pateikimas yra duomenų valdytojo pareiga, nepriklausanti nuo asmens valios (prašymo), o informacijos neteikimas yra galimas tik Reglamente nustatytais atvejais. Vadinas, tampa neaišku, ar tokiu būdu siekiama (o jei siekiama – ar yra tam teisinis pagrindas) papildyti Reglamento nuostatas arba apriboti jų veikimą. Apskritai iš Reglamento kaip tiesiogiai taikomo Europos Sąjungos teisės akto išplaukia reikalavimas kiek įmanoma rečiau kartoti Reglamento nuostatas nacionalinėje teisėje. Juolab kad šiame skyriuje vietomis vartojamos, viena vertus, lyg ir analogiškos pagal prasmę, bet visgi skirtingos sąvokos (pvz., sunaikinimas ir ištrynimasis). Be to, nors Projekto 7 punkte sakoma, kad teisingumo vykdymo tikslais</p>	<p>įgyvendinimas) skyrių nuostatos, šias nuostatas išdėstant viename skyriuje „Duomenų subjekto teisių įgyvendinimo tvarka“. Taisyklių projekto VI skyriaus nuostatos atitinkamai patikslintos ir papildytos, taip pat patikslintos Taisyklių projekto 2 priede „Prašymo dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo forma“ įtvirtintos nuostatos, atsižvelgiant į Duomenų subjekto teisių įgyvendinimo pavyzdines taisykles, patvirtintas Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2018 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. 1T-63(1.12.E) „Dėl Duomenų subjekto teisių įgyvendinimo pavyzdinių taisyklių patvirtinimo“.</p> <p>(https://www.e-tar.lt/rs/legalact/31c05320840911e8ae2bfd1913d66d57/#_ftn12).</p>
--	---	---

		<p>atitinkamos Reglamento nuostatos netaikytinos, tačiau jos iš esmės pakartojamos Projekto VII skyriuje, niekaip šiame skyriuje nepažymint, neakcentuojant jų netaikymo, kai duomenys tvarkomis Projekto 7 ir 9.1 punkte nustatytais tikslais (atitinkama užuomina yra Projekto 30 p., esančiame Projekto VI skyriuje, bet ji, mūsų manymu, nėra pakankama aiškumui užtikrinti). Kai kurios šio skyriaus nuostatos iš dalies dubliuojasi (pvz., Projekto 47, 49.4 ir 52.2 p.). Apibendrinami tai, kas pasakyta, manome, kad Projekto VII skyrius turėtų būti iš esmės peržiūrėtas, galbūt atsisakant nuostatų, kuriomis pakartojamas Reglamento turinys.</p>	
50.	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas	<p>Nors Taisyklės skirtos visų asmens duomenų rūšių teismuose tvarkymui (Taisyklių 1 ir 9 punktai), tačiau duomenų subjekto teisių apimtis ir įgyvendinimo tvarka nustatyta tik tiems asmens duomenims, kuriuos teismas tvarko teisingumo vykdymo ir bylų nagrinėjimo organizavimo tikslais (Taisyklių 9.1 papunktis, 30 punktas), tokiu būdu kitų duomenų subjektų teisių (darbuotojų, tiekėjų ir kt.) įgyvendinimo tvarka lieka neaiški. Akivaizdu, kad tiek teisių apimtis, tiek jų įgyvendinimas turėtų skirtis, tačiau tai neatsispindi Taisyklėse.</p>	<p>Atsižvelgta. Žr. 49 pastabą.</p>
51.	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas	<p>Abejotinos duomenų subjekto teisių, kai teismai asmens duomenis tvarko teisingumo vykdymo ir bylų nagrinėjimo organizavimo tikslais, numatytų Taisyklių 30.4-30.7 punktuose („teisės būti užmirštam“, teisės apriboti asmens duomenų tvarkymą, teisės nesutikti su asmens duomenų tvarkymu, teisės į asmens duomenų perkeliamumą) įgyvendinimo konkrečiame teisme</p>	<p>Atsižvelgta. Žr. 49 pastabą.</p>

		techninės galimybės. Taip pat neaiški šių teisių įgyvendinimo galimybė tais atvejais, kai teisės aktai nustato tam tikrus duomenų saugojimo terminus. Kadangi, kaip minėta, Taisyklių 30 punkte reglamentuojamos duomenų subjekto teisės tik dėl tų asmens duomenų, kuriuos teismas tvarko teisingumo vykdymo ir bylų nagrinėjimo organizavimo tikslais, neaišku, ar kitiems duomenims, numatytiems Taisyklių 9.2-9.11 papunkčiuose, taikomi Taisyklių 49-52 punktai.	
52.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Nėra aiškus santykis tarp Projekto 39 punkto ir 53 punkto 1 sakinio, kai teismas neatlieka atitinkamų veiksmų. Teismas galbūt turėtų informuoti ne apie patį neatlikimo (kaip tęstinės būsenos) faktą, o apie atsisakymą (sprendimą atsisakyti) atlikti veiksmus.	Atsižvelgta. Žr. 49 pastabą.
53.	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas	Tiek Taisyklių 41 punktas, kuriame numatyti atsisakymo pateikti prašomą informaciją, pagrindai, tiek Taisyklių 63 punktas turi būti papildyti Reglamento 12 straipsnio 5 dalies nuostatomis dėl duomenų valdytojo teisės atsisakyti imtis veiksmų pagal prašymą arba imti pagrįstą mokestį tuo atveju, kai duomenų subjekto prašymai yra akivaizdžiai nepagrįsti arba neproporcingi, visų pirma dėl jų pasikartojančio turinio.	Atsižvelgta. Žr. 49 pastabą.
54.	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas	Manytina, kad Taisyklių 41 punkte klaidingai nurodytas 30.1 punktas, o turėtų būti 30.2 punktas.	Atsižvelgta. Žr. 49 pastabą.
55.	Regionų apygardos administracinis teismas	Projekto 46 punkte reglamentuota duomenų subjekto teisė į neteisingų, netikslių, neišsamių duomenų ištaisymą bei Teismo pareiga tuos duomenis nedelsiant ištaisyti. Pastebėtina, kad	Atsižvelgta. Žr. 49 pastabą.

		<p>Projekte nėra numatyta Teismo teisė įsitikinti, kad duomenų subjekto teikiama informacija yra teisinga. Atsižvelgiant į tai, siūlytina Projekto 46 punktą papildyti sekančiais: „Siekiant įsitikinti, kad tvarkomi duomenų subjekto asmens duomenys yra neteisingi, neišsamūs ar netikslūs, teismas gali duomenų subjekto paprašyti pateikti tai patvirtinančius dokumentus“. Tokia duomenų valdytojo teisė numatyta ir Duomenų subjekto teisių įgyvendinimo pavyzdinių taisyklių, patvirtintų Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2018 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. 1T-63(1.12.E) „Dėl Duomenų subjekto teisių įgyvendinimo pavyzdinių taisyklių patvirtinimo“, 11 punkte.</p>	
56.	Vilniaus apygardos teismas	<p>Siūlome patikslinti Taisyklių VII skyriaus „Duomenų subjekto teisės įgyvendinimas“ 46 punktą, kuriame būtų numatyta duomenų valdytojo teisė prašyti (jei reikia) įrodymų, kad tvarkomi duomenų subjekto asmens duomenys yra netikslūs ir neišsamūs:</p> <p>„46. Jei duomenų subjektas, susipažinęs su savo asmens duomenimis, nustato, kad jo asmens duomenys yra neteisingi, neišsamūs ar netikslūs, ir kreipiasi į teismą, teismas nedelsdamas patikrina asmens duomenis ir duomenų subjekto rašytiniu prašymu nedelsdamas ištaiso neteisingus, netikslus, papildo neišsamius teismo tvarkomus asmens duomenis ir (arba) sustabdo tokių asmens duomenų tvarkymo veiksmus, išskyrus saugojimą, kol bus ištaisyti neteisingi, netikslūs, papildyti neišsamūs asmens duomenys. Siekiant įsitikinti, kad tvarkomi duomenų subjekto asmens netikslūs ir neišsamūs, teismas gali duomenų subjekto</p>	<p>Atsižvelgta. Žr. 49 pastabą.</p>

		paprašyti pateikti tai patvirtinančius įrodymus“.	
57.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Projekto 54 punkto 1 sakinyje kalba apie tai, kaip asmuo turėtų įgyvendinti „nesutikimo tvarkyti“ teisę, nors šiam klausimui iš esmės skirtas ir Projekto 31 punktas.	Atsižvelgta. Žr. 49 pastabą.
58.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Manome, kad Projekto 61 punkte galėtų būti aiškiau nurodyta apskundimo tvarka ir terminai, nedarant blanketinių nuostatų. Juolab kad Administravimo teismuose nuostatai Projekto 61 punkte aptariamam aspektui gali sukelti neaiškumų. Be to, svarstytina, ar pirmiausiai skundas neturėtų būti paduodamas pačiam teismui, kuris galėtų pats jį patenkinti, o jei nesutinka su juo – tada perduoti aukštesnės pakopos teismo pirmininkui.	Neatsižvelgta. Taisyklių projekto 49 punkte (buvęs 61 punktas) siekiama įtvirtinti galimybę apskusti teismo, kaip duomenų valdytojo, o ne konkretaus teismo darbuotojo veiksmus ar neveikimą. Taip pat žr. 59 pastabą.
59.	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas	Nepritartina Taisyklių 61 punkte siūlomai tvarkai skusti teismo veiksmus ir neveikimą, susijusius su duomenų subjekto teisių įgyvendinimu, aukštesnės pakopos teismo pirmininkui. Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui tai būtų per didelė administracinė našta, nes Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo pirmininkui būtų skundžiami visų Lietuvos administracinių teismų veiksmai ar neveikimas. Be to, abejotina, ar aukštesnės pakopos teismo pirmininko kompetencijai priklauso priežiūros funkcijos asmens duomenų apsaugos srityje vykdymas. Siūlytina svarstyti kitokią skundimo tvarką, pvz.: sukurti nuolatinį Teisėjų tarybos komitetą ar komisiją, įtraukiant į jo (jos) sudėtį ir asmens duomenų apsaugos pareigūną, kitus darbuotojus (Teisėjų tarybos darbo reglamento, patvirtinto Teisėjų tarybos 2017 m. vasario 24 d. nutarimu Nr. 13P-30-(7.1.2), 56-57 punktai). Centralizuotas skundų asmens duomenų srityje nagrinėjimas	Neatsižvelgta. Asmens duomenų tvarkymas laikytinas neatsiejama vidinio teismo administravimo, kuriam teisės aktų nustatyta tvarka vadovauja teismo pirmininkas, dalimi, išskyrus, kai asmens duomenys tvarkomi teisingumo (teisminių įgaliojimų) vykdymo tikslais pagal proceso teisės normas. Atsižvelgiant į galiojantį teisinį reguliavimą, reglamentuojantį teismų administracinės veiklos priežiūrą, administracinė našta tarp teismų administracinės veiklos priežiūrą atliekančių subjektų yra pasiskirsčiusi tokiu pačiu principu, kaip ir siūlomame Taisyklių projekte. Pažymėtina, kad vidinio teismų administravimo ir teismų administracinės veiklos priežiūros (išorinio teismų administravimo) sistema įtvirtinta įstatyminiu lygmeniu – Lietuvos Respublikos teismų įstatyme, kuris Teisėjų tarybai nesuteikia galių pavesti šias funkcijas (ar dalį jų) vykdyti Teisėjų tarybos sudarytam subjektui. Pastaboje siūloma apskundimo tvarka kelia conceptualių abejonių dėl Lietuvos Respublikos teismų įstatyme nustatytų Teisėjų tarybos kompetencijos ribų, taip pat dėl siūlomo naujai

		užtikrintų vieningos praktikos ir asmens duomenų apsaugos standarto teismuose formavimą.	<p>sukurti subjekto statuso, kompetencijos, funkcijų, sudėties, darbo (posėdžių) organizavimo tvarkos ir formos, priimtų sprendimų pobūdžio, teisinės galios ir galimybių juos apskųsti, taip pat kyla abejonių, ar tokia apskundimo tvarka neapsunkintų ir neužvilktų duomenų subjekto teisių įgyvendinimo, nepažeistų duomenų subjekto teisėtų interesų ir neiškreiptų asmens duomenų apsaugos reformos esmės.</p> <p>Pastebėtina, kad vienodos praktikos nagrinėjant duomenų subjektų skundus, susijusius su duomenų subjekto teisių įgyvendinimu, formavimas galėtų būti užtikrinamas kitais būdais, pavyzdžiui, duomenų apsaugos pareigūnui rengiant metinius apibendrinimus ir pan.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, manytina, kad pastaboje siūloma apskundimo tvarka laikytina nesuderinama su galiojančiu teisiniu reguliavimu.</p>
60.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Projekto 63 punktas nustato neatlygintą duomenų subjektų teisių įgyvendinimą, nors Reglamentas leidžia imti atlygį.	Atsižvelgta. Žr. 49 pastabą.
61.	Regionų apygardos administracinis teismas	Projekto 34 punkte numatyta, kokiais būdais duomenų subjektui gali būti pateikiama informacija: jam gali būti leidžiama ne vien susipažinti su dokumentu, bet ir pateikiama tam tikrų dokumentų kopijos, elektroninės laikmenos ir pan. Projekto 63 punktas numato, kad „Duomenų subjektų teisės teisme įgyvendinamos neatlygintinai“. Sutiktina su teiginiu, kad duomenų subjektų teisės yra ir turėtų būti įgyvendinamos neatlygintinai, kiek tai susiję su vidinio administravimo išlaidomis (darbuotojų darbas), tačiau siūlytina Projekte numatyti, kad už dokumentų kopijų, jų įrašymo į skaitmenines ar kitokias laikmenas ir skaitmeninių ar kitokių laikmenų įsigijimo išlaidas turėtų atlyginti duomenų subjektas (atsiskaitymo už procesinių	Atsižvelgta. Žr. 49 pastabą.

		dokumentų, garso ar vaizdo įrašų kopijų tvarka, kuri taikoma ir neprocesinių dokumentų, vaizdo ar garso įrašų kopijoms, reglamentuota Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. lapkričio 3 d. nutarimu Nr. 1368 „Dėl Ikiteisminio tyrimo įstaigose, prokuratūrose ir teismuose esančių baudžiamųjų bylų ir jose esančių dokumentų kopijų, teismuose esančių administracinių, civilinių bylų ir jose esančių dokumentų kopijų įkainių nustatymo ir mokėjimo už bylos medžiagos kopijas tvarkos aprašo patvirtinimo“, kuriame yra nurodyti kopijų įkainiai).	
62.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Projekte niekaip neaptariamas Lietuvos teismuose sparčiai plintantis nuotolinio darbo reiškiny. Nuotolinis darbas teisme yra sunkiai įsivaizduojamas be asmens duomenų tvarkymo (bent tam tikrą laiko tarpą) namų aplinkoje. Todėl siūlome įvertinti galimybę Projekte išdėstyti pagrindinius asmens duomenų tvarkymo, susijusio su nuotoliniu darbu, principus (konkretų draudimą tvarkyti asmens duomenis dirbant nuotoliniu būdu arba leidimą tvarkyti, nustatant atitinkamas sąlygas (duomenų šifravimas, kompiuterinės ir programinės įrangos, tinklų, internetinio ryšio saugos reikalavimai, pareiga nedelsiant perkelti asmens duomenis iš išorinių duomenų laikmenų ar elektroninio pašto į jų saugojimo vietas teisme, kartu sunaikinant duomenų kopijas išorinėse laikmenose ar elektroniniame pašte ar pan.).	Neatsižvelgta. Manytina, kad pastaboje keliami klausimai nėra Taisyklių projekto reguliavimo dalykas ir turėtų būti aptarti nuotolinio darbo sutartyje ir (arba) teismo nuostatuose.
63.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Projekte nepasisakoma dėl asmens duomenų tvarkymo internetinio elektroninio pašto paslaugų teikėjų (pvz., Google ar Yahoo) naudojamuose serveriuose, kurie, kiek mums žinoma, gali būti trečiosiose valstybėse. Jei tai reiškia, kad Lietuvos	Neatsižvelgta. Manytina, kad keliamas klausimas nėra Taisyklių projekto reguliavimo dalykas. Vadovaujantis Bendrųjų elektroninės informacijos saugos reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos

		teismų darbuotojams draudžiama siųsti asmens duomenis naudojantis ne teismo sutektu elektroniniu paštu, būtų tikslinga įtvirtinti aiškia tokį elgesį draudžiančią taisyklę. Jei toks siuntimas visgi nėra draudžiamas, galbūt būtų tikslinga jį aptarti Projekte.	Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 716 „Dėl Bendrųjų elektroninės informacijos saugos reikalavimų aprašo, Saugos dokumentų turinio gairių aprašo ir Valstybės informacinių sistemų, registrų ir kitų informacinių sistemų klasifikavimo ir elektroninės informacijos svarbos nustatymo gairių aprašo patvirtinimo“, pastaboje nurodyti klausimai, tarp jų ir elektroninio pašto, kitų priemonių naudojimo tvarka, naudotojų, administratorių teisės ir pareigos, turi būti detalčiai reglamentuoti atitinkamos informacinės sistemos saugos dokumentuose.
64.	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	Projekte nėra nuostatų, kurios aptartų LITEKO naudotojų duomenų apie jų atliekamus veiksmus LITEKO sistemoje rinkimą, nors tokie duomenys apie LITEKO naudotojus, mūsų žiniomis, faktiškai yra renkami.	Neatsižvelgta. Pastaboje keliamas klausimas nėra Taisyklių projekto reguliavimo dalykas ir yra reglamentuotas LITEKO duomenų saugos nuostatuose (26.5 papunktis). Atitinkamai informacinės sistemos naudotojo veiksmų įrašai (audito įrašai), jų fiksavimo ir saugojimo tvarka bei terminai turi būti reglamentuoti atitinkamos informacinės sistemos saugos dokumentuose (ir nėra Taisyklių projekto reguliavimo dalykas).
65.	Teisėjų tarybos Teismų administravimo, Teisės aktų projektų rengimo komitetų narė Irena Vapsvienė	Dėl Taisyklių projekto 66 punkto. Keliamas klausimas, ar sakinyje esanti frazė „nepagrįstai nedelsiant“ (kuri kartojasi ir 68 p.), naudojama laiko apibrėžimui, t.y. nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 72 valandas, ar šios frazės reikšmė kita. Taip pat keliamas klausimas dėl to, kas nustato ir remiantis kokiais kriterijais, ar kils pavojus, ar neturėtų kilti. Siūloma nurodyti ne šiaip pavojų, o 68 p. aiškiai apibrėžtą (su pavyzdžiais) didelio pavojaus kilimo galimybę.	Neatsižvelgta. Taisyklių projekto 53 punkte (buvęs 66 punktas) nurodytas termino apibrėžimas turėtų būti suprantamas kaip nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 72 valandas. Vertinant riziką, kuri gali atsirasti dėl asmens duomenų saugumo pažeidimo, turėtų būti remiamasi objektyviu konkrečios situacijos įvertinimu ir atsižvelgiama į Taisyklių projekto 52 punkte (buvęs 65 punktas) nurodytus kriterijus bei Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos 2018 m. liepos 2 d. rekomendaciją „Dėl asmens duomenų saugumo pažeidimų nustatymo, tyrimo, pranešimo apie juos ir dokumentavimo tvarkos“. Pažymėtina, kad dėl asmens duomenų saugumo pažeidimų tyrimo organizavimo Taisyklių projekto 52 punkte (buvęs 65 punktas) teismo pirmininkui ar jo įgaliotam asmeniui suteikta

			<p>diskrecijos teisė (pavyzdžiui, teismo pirmininko ar teismo kanclerio įsakymu gali būti paskirtas už asmens duomenų saugumo pažeidimų tyrimą atsakingas asmuo, struktūrinis padalinys, sudaryta komisija ir pan.).</p> <p>Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Taisyklių projekte, atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2016/679 nuostatas, išskiriami skirtingi asmens duomenų saugumo pažeidimų pavojus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms lygiai pagal tai, kokias pasekmes jie gali sukelti: pažeidimai, kurie neturėtų kelti pavojus (pvz., pamesta kompiuterinė laikmena su užšifruotais asmens duomenimis, tačiau teisme saugoma tokių asmens duomenų kopija), pažeidimai, dėl kurių gali kilti pavojus (pvz., duomenų subjektui per klaidą išsiunčiamas teismo atsakymas, adresuotas kitam duomenų subjektui), ir pažeidimai, dėl kurių gali kilti didelis pavojus (šių pažeidimų pavojus lygis vertintinas per Taisyklių projekto 55 punkte (buvęs 68 punktas) nurodytas pasekmes).</p> <p>Pažymėtina, kad dėl kiekvieno asmens duomenų saugumo pažeidimo pasemių ir pavojus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms kiekvienu konkrečiu atveju turi būti sprendžiama individualiai.</p>
66.	Teisėjų tarybos Teisės aktų projektų rengimo komiteto narys Rimvydas Norkus	<p>Keliamas klausimas dėl Taisyklių projekto 68 punkto nuostatos „ir (ar) asmens duomenys apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas arba susijusias saugumo“. Pastebima, kad teismai nuolat skelbia nuosprendžius, kuriuose minimos nusikalstamos veikos, daro pranešimus apie tai visuomenei. Tai daroma tiek viešai, tiek nuasmeninta forma. Praktikoje tai gali būti suprata, kad, pvz., teismo nuosprendžio paskelbimas yra asmens duomenų pažeidimas, užtraukiantis teisinės pasekmes.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pastebėtina, kad pastaboje nurodytas didelio pavojus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms vertinimo kriterijus, t. y. gali būti paviešinti asmens duomenys apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas arba susijusias saugumo priemones, turi būti vertinamas asmens duomenų saugumo pažeidimo atveju (pvz., teismo darbuotojui neturinčiam teisės visuomenės informavimo priemonėse paviešinus bylos medžiagą), o ne teisingumo (teisminių funkcijų) vykdymo procese (skelbiant teismo nuosprendį, teisės aktų nustatyta tvarka teikiant informaciją apie bylą viešosios informacijos rengėjams ir pan.).</p>

67.	Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija	Siūlome patikslinti Projekto 1 punktą ir vietoj žodžių „Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas)“ įrašyti žodžius „2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL 2016 L 119, p. 1)“.	Atsižvelgta. Taisyklių projekto 1 punktas patikslintas.
68.	Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija	Dėl Projekto VI skyriuje „Duomenų subjekto prašymų dėl jo teisių įgyvendinimo pateikimo tvarka“ ir VII skyriuje „Duomenų subjekto teisių įgyvendinimo“ bei Projekto 2 priede „Prašymo dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo forma“ įtvirtintų nuostatų rekomenduojame atsižvelgti ir į <i>Duomenų subjekto teisių įgyvendinimo pavyzdines taisykles</i> , kurios buvo patvirtintos Inspekcijos direktoriaus 2018 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. IT-63(1.12.E), jas galite rasti adresu: https://www.ada.lt/go.php/lit/Valstybine-duomenu-apsaugos-inspekcija-parengte-duomenu-subjekto-teisiu-igyvendinimo-pavyzdines-taisykles .	Atsižvelgta. Žr. 49 pastabą.
69.	Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija	Dėl Projekto VIII skyriuje „Pranešimas apie asmens duomenų saugumo pažeidimą“ ir Projekto 3 priede „Asmens duomenų saugumo pažeidimo žurnalas“ įtvirtintų nuostatų rekomenduojame atsižvelgti ir į Inspekcijos 2018 m. liepos 2 d. parengtą metodinį dokumentą – „ <i>Rekomendacija dėl asmens duomenų saugumo pažeidimų nustatymo, tyrimo, pranešimo apie juos ir</i>	Atsižvelgta.

		<i>dokumentavimo tvarka</i> ", kurį galite rasti adresu: https://www.ada.lt/go.php/Metodine-pagalba966 .	
70.	Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija	Dėl Projekto 1 priede „Duomenų tvarkymo veiklos įrašų žurnalas“ įtvirtintų nuostatų rekomenduojame atsižvelgti ir į Inspekcijos 2018 m. birželio 20 d. parengtą metodinį dokumentą – „Rekomendacija dėl duomenų tvarkymo veiklos įrašų“, kurį galite rasti adresu: https://www.ada.lt/go.php/lit/Rekomendacija-del-duomenu-tvarkymo-veiklos-irau-2018-m .	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Panaikintas Duomenų tvarkymo veiklos įrašų žurnalo 10 stulpelis „Informacinių technologijų sistemos ar programinės įrangos pavadinimas“, patikslintas 10 stulpelio (buvęs 11 stulpelis) pavadinimas, įtrauktas papildomas stulpelis „Duomenų įvedimo, keitimo data (datos)“.</p>